

2023

ČESKÁ

CENA

ZA

ARCHITEKTURU

2023

ČESKÁ

ČESKÁ

CENA

ZA

ARCHITEKTURU

2023

CZECH

ARCHITECTURE

AWARD

2023

Úvodník	4
O ceně	6
Mezinárodní porota	12
Hlavní cena	20
Finalisté	32
Čestné uznání	64
Výjimečný počin	72
Ceny partnerů	76
Nominované stavby	88

Editorial	4
About the Award	6
International Jury	12
Main Award	20
Finalists	32
Honorable Mention	64
Unique Achievement	72
Partner Awards	76
Nominated Projects	88

Úvodník

V rámci naplňování svého poslání daného zákonem 360/1992 a zejména aktualizovanou Politikou architektury a stavební kultury ČR letos vyhlásila Česká komora architektů (ČKA) již 8. ročník České ceny za architekturu (ČCA). Jejím cílem je mapovat architektonickou produkci v ČR a představit ji nejen odborné, ale zejména laické veřejnosti. ČCA je otevřena všem tvůrcům a stavebníkům tím, že je přihlášení do této soutěžní přehlídky bezplatné. Náklady na pořádání soutěže hradí partneři ceny, takže lze konstatovat, že ČCA pomáhá posilovat prestiž naší profese i jednotlivých členů, aniž by byl zatížen rozpočet ČKA tvořený z členských příspěvků. Přitom se Česká cena za architekturu stala v posledních letech tím nejlepším marketingovým nástrojem na popularizaci kvalitní architektury a vystavěného prostředí. Díla jsou hodnocena bez ohledu na velikost a investiční náročnost mezinárodní porotou, neovlivněnou lokálními vztahy a jmény autorů. Do přehlídky se přihlásilo celkem 241 děl realizovaných na území České republiky. Oproti předchozím ročníkům výrazně narostl počet děl financovaných veřejným investorem, který již činí necelou polovinu přihlášených. Celkem 15 staveb vzešlo z architektonické soutěže s potvrzením regulérnosti od ČKA, podobně jako vloni. Architektonických soutěží každoročně přibývá, a tak roste počet realizací z nich vzešlých. Investiční náklady přihlášených staveb v polovině případů nepřesahují částku 30 milionů, na druhou stranu na pětinu narostl počet realizací s náklady vyššími než 100 milionů korun. Práci tvůrců hodnotilo, stejně jako v předchozích ročnících, sedm erudovaných zahraničních architektek a architektů, skutečně silných osobností, s předsedkyní architektkou Tabou Rasti z Foster and Partners Madrid, hostujícím profesorem FA ČVUT Winy Maasem (MVRDV) či dlouholetým ředitelem London Design Museum Deyanem Sudjicem. Složení poroty i její hodnocení si můžete přečíst v dalším textu.

Všech 31 nominovaných děl bylo v červnu představeno na nominačním večeru probíhajícím ve 13 podlažích Domu RADOST na pražském Žižkově, bývalém Všeobecném penzijním ústavu, významné stavbě české funkcionalistické architektury od Josefa Havlíčka a Karla Honzíka. Patrorem večera se stal opět předseda Senátu PČR Miloš Vystrčil, který již podruhé udělil Cenu předsedy Senátu, letos Památníku tří odbojů v Lošanech, od ateliéru Tomáše Hradečného.

Nově jsme letos již na nominačním večeru předali Cenu za výjimečný počin, a to sdružení CBArchitektura architektů Miroslava Vodáka a Tomáše Zdvihala, kteří se dlouhodobě věnují popularizaci kvalitní architektury a organizaci ar-

chitektonických soutěží a přispívají k rozšíření soutěží jako optimálního nástroje výběru nejlepšího návrhu.

Tradičně byla předána Pocta České komory architektů stále ještě aktivnímu architektovi, v současnosti ve funkci náměstka pražského primátora, doc. Ing. arch. Petru Hlaváčkovi za to, že slovy poroty dlouhodobě, soustavně a s velkým osobním nasazením vytváří podmínky pro vznik kvalitního urbanismu i architektury, a tedy stavební kultury v Praze a skrze její příklad a vliv hlavního města i v celé naší zemi. Architekt Petr Hlaváček mimo jiné přispěl k vzniku „sdružení velkých měst – City Deal“, které sehrává významnou roli v rekodifikaci stavebního práva a územního plánování i chystaných prováděcích předpisů.

Děkuji všem partnerům Ceny, kteří nás dlouhodobě podporují i ve složitě ekonomické situaci, a věřím, že budou podporovat kvalitní architekturu i nadále. Mé poděkování patří vedle porotců také týmu ČCA vedenému Dášou Mošnerovou. Produkční ČCA Marek Job letos obětavě zajišťoval desítky výstav po celé republice, takže jste mohli výstavu 31 nominovaných děl vidět na mnoha místech. Nominované a oceněné stavby 8. ročníku ČCA budou vystaveny v pražském Centru architektury a městského plánování – CAMP a na množství dalších výstav v průběhu příštího roku po celé republice. Jsem si jist, že poslouží jako inspirace dobrých příkladů z praxe pro odbornou i laickou veřejnost a obecní samosprávu.

Při psaní tohoto úvodníku ještě nevím, kdo je finalistou či vítězem tohoto ročníku ceny, ale vy je při listování katalogem již znáte. Věřím, že jak oni, tak nositelé cen partnerů dobře reprezentují všechny vlastnosti, které má kvalitní architektura a vystavěné prostředí obecně splňovat.

Jan Kasl

předseda České komory architektů a Grémia ČCA

Editorial

To fulfil its mission according to Act No. 360/1992 Coll and the updated Architecture and Building Cultural Policy of the Czech Republic, the Czech Chamber of Architects (CCA) announced this year's 8th edition of the Czech Architecture Award (CAA). The awards aim to map architectural production in the Czech Republic and present it not only to professionals, but also the general lay public.

Open to all, the CAA is a competitive showcase that is free to enter. The organising costs are covered by our Partner Awards, so the CAA helps to increase the prestige of our profession and our individual members without compromising the Chamber's budget, which is made up of members' contributions. In recent years, the Czech Architecture Award has become the best marketing tool for the popularisation of quality architecture and urban planning. Entries are judged regardless of their scale or amount of investment by an international jury that is uninfluenced by local relationships and reputations.

This year's showcase features 241 architectural works built in the Czech Republic. In contrast to previous years, the number of works financed by public investors has significantly increased, and accounts for almost half of the submissions. Similarly to last year, a total of 14 works were the result of architectural competitions sanctioned by the CCA. The number of architectural competitions increases annually and so too does the number of constructions resulting from them. In half of the works submitted, the investment costs did not exceed 30 million Czech crowns, while, on the other hand, the number of implementations with costs of more than 100 million Czech crowns increased to one-fifth of all submissions.

As in previous years, the architects' work was evaluated by seven distinguished international architects, truly strong personalities, including chair Tabá Rasti of Foster and Partners Madrid, Winy Maas, visiting professor at the Faculty of Architecture at the Czech Technical University in Prague and long-time director of the London Design Museum Dejan Sudjic. You can read about the jury members and their evaluations in the following texts.

All 31 works nominated were presented in June at a nomination evening held at the 13-storey Dům Radost in Prague's Žižkov district, formerly the General Pension Institute and a renowned example of Czech functionalist architecture designed by Josef Havlíček and Karel Honzík. The evening again took place under the patronage of Miloš Vystrčil, President of the Senate of the Parliament of the Czech Republic, who awarded the second President of the Senate Award to the Memorial to the Three Resistance Movements from the Tomáš Hradečný studio.

For the first time, the Award for Unique Achievement was presented during the nomination evening and awarded to the CBArchitektura association, led by architects Miroslav Vodák and Tomáš Zdvihal, which has long worked to popularise quality architecture, organise architectural competitions and contribute to the expansion of competitions as the optimal means of selecting the best design. Following tradition, the Czech Chamber of Architects Honours was presented to an architect who is still active and currently serving as Deputy Mayor of Prague, doc. Ing. arch. Petr Hlaváček for, in the words of the jury, "creating long-term, consistently and with great personal commitment, conditions for the emergence of quality urban planning and architecture and, accordingly, building culture in Prague, which, through its example and influence as the capital city, impacts our country as a whole." Among other things, architect Petr Hlaváček contributed to the creation of the "Association of Large Cities – City Deal," which is playing a significant role in the recodification of building law and land-use planning, as well as the forthcoming legislation.

I thank all of the Award's partners for their long term support, even in a challenging economic situation, and believe that they will continue to support quality architecture. Along with the jurors, I thank the CAA team, led by Dáša Mošnerová. The CAA's producer, Marek Job, selflessly arranged dozens of exhibitions across the country this year, so that you could see the 31 nominated works in many locations.

The nominated and award-winning works of the 8th edition of the CAA will be exhibited in Prague's Centre for Architecture and Metropolitan Planning – CAMP and at many other exhibitions across the country over the course of the next year. I am confident that they will serve as an inspiration and good examples of best practice for the professional and lay public alike, as well as local governments.

As I write this editorial, I don't yet know who the finalists or winners of this year's Awards will be, but as you're perusing this catalogue, you already have that information. I believe that both they and the Partners' Award winners will be good representatives of all the attributes that quality architecture and the built environment in general should possess.

Jan Kasl
President of the Czech Chamber of Architects
and the Academy of the CAA

0

CENĚ

0

CENĚ

ABOUT

THE

AWARD

ABOUT

THE

AWARD

O ceně

Posláním České komory architektů (ČKA), profesní organizace s přeneseným výkonem státní správy, je mimo jiné pečovat o stavební kulturu v České republice a podporovat její vysokou úroveň. Proto vyhlásila již 8. ročník České ceny za architekturu (ČCA). Vyhlášením České ceny za architekturu Komora navazuje na své další aktivity, jimiž propaguje kvalitní výsledky práce jak etablovaných, tak začínajících architektů. Snahou ČKA je zmapování architektonické produkce v ČR a představení kvalitních děl a zásahů člověka do urbanizovaného prostředí i krajiny nejen odborné a laické veřejnosti, ale i zástupcům státní správy a samosprávy. Soutěžní přehlídka byla otevřena stavbám realizovaným na území České republiky v posledních pěti letech (2018–2022), kterých se přihlásilo celkem 241. O ocenění se mohla ucházet i díla přihlášená do předchozích ročníků, vyjma těch, která se v nich dostala mezi užší okruh nominovaných.

Polovina realizací (118) byla dokončena vloni, dvě třetiny pak dohromady za poslední dva roky (186). V předchozích ročnících výrazněji převládaly novostavby nad rekonstrukcemi, činily až dvě třetiny z přihlášených projektů. Letos ovšem narostl podíl rekonstrukcí a s ohledem na to, že některá díla zahrnují obě kategorie, je rozdělení skoro rovnocenné. I letos se potvrzuje, že důležitým tématem výstavby v České republice je bydlení. Rodinné a bytové domy, rezidenční komplexy, chaty i chalupy tvoří stejně jako v předchozích ročnících dvě pětiny přihlášených děl (93). Zmínit je třeba další významné typologické téma, a to školská zařízení, jejichž zastoupení je v letošním ročníku nepřehlédnutelné a tvoří desetinu přihlášených realizací. Pokračuje trend budování zázemí fotbalových hřišť, atletických stadionů i dalších sportovních areálů nejen ve velkých městech. Narostl počet intervencí ve veřejném prostoru. Lze rovněž sledovat, že se pozornost více zaměřuje také na dopravní stavby, od drobných obecních autobusových zastávek po velké terminály autobusové i železniční dopravy. Patrná je i snaha zachraňovat zdánlivě bezvýznamné stavby a rekonstruovat je. Práci českých architektů tradičně hodnotí sedm erudovaných zahraničních expertů – složení poroty viz s. 14–17. Důležitým aspektem ČCA je působení odborné Akademie České ceny za architekturu, kterou ustavilo představenstvo ČKA. Významné osobnosti působící v oblasti archi-

tektury (více než 300 akademiků z řad architektů, publicistů a kritiků architektury a dalších odborníků) mají možnost aktivně vyhledávat zajímavé stavby a realizace a podnítit jejich přihlášení do soutěže, pokud tak autoři neučiní sami. Představenstvo ČKA pověřilo dramaturgií, dohledem nad dodržováním statutu, nominacemi na Výjimečný počin či Ceny partnerů Grémium České ceny za architekturu.

Aktuální složení Grémia ČCA: Jan Kasl – předseda grémia, Štěpánka Endrle, Radmila Fingerová, Dalibor Hlaváček, David Hlouch, Pavel Hnilička, Patrik Hoffman, Radek Kolařík, Ivan Plicka, Jaroslav Šafer.

www.ceskakacenaazaarchitekturu.cz

About the Award

The mission of the Czech Chamber of Architects (CCA), an autonomous professional body with transferred executive powers, is to cultivate public works culture in the Czech Republic and support the pursuit of excellence. In keeping with this mission, it has announced the eighth edition of the Czech Architecture Award (CAA), which extends the Chamber's promotion of quality work by established and emerging architects. The CCA aims to map architectural production in the Czech Republic and to present quality works and human interventions in urban and natural environments to the professional and lay public and to representatives of local and national administrations. This competitive showcase is open to all constructions completed in the Czech Republic in the previous five years (2018-2022). Previously entered works may be re-entered, provided they were not shortlisted.

Half of the entered projects (118) were completed last year, with two-thirds completed in the past two years (186). In previous editions, new builds significantly outnumbered renovations, comprising up to two-thirds of the submissions. This year, however, the portion of renovations has increased, though taking into account the fact that some works were included in both categories, the distribution is almost equal. This year also confirms that housing is an important topic in the Czech Republic. Family homes and apartment buildings, residential complexes and cottages make up two-fifths of the submitted works (93), as in previous years. Another topic worth mentioning is educational facilities, the presence of which is not to be overlooked in this year's edition and accounts for one-tenth of submissions. The trend of building football pitches, athletic stadiums and other sporting complexes outside of large cities also continues. The number of interventions in public space increased. We can also observe a growing focus on transport facilities, from small village bus stops to large bus terminals and rail stations. Efforts to preserve and renovate seemingly insignificant buildings can also be observed.

As in previous years, works by Czech architects were assessed by seven accomplished architects from abroad – p. 14–17.

The activities of the professional Academy of the Czech Architecture Award established by the Board of the Czech

Chamber of Architects are an essential aspect of the CAA. Renowned figures active in the field of architecture (more than 300 members, including architects, journalists, architecture critics and other professionals) may actively seek out interesting buildings and implementations and enter them in the competition if the architects do not submit them themselves. The Board of the CCA tasked the Committee of the Czech Architecture Award with managing the dramaturgy of the Award, adherence to the Award statutes, and nominations for Unique Achievement and Partners Awards.

The current members of the Committee CAA are: Jan Kasl – Chairman of the committee, Štěpánka Endrle, Radmila Fingerová, Dalibor Hlaváček, David Hlouch, Pavel Hnilička, Patrik Hoffman, Radek Kolařík, Ivan Plicka, Jaroslav Šafer

www.ceskacenaazaarchitekturu.cz/en

Ohlédnutí / Retrospective

ČCA 2022 / CAA 2022

Atelier 111 architekti – Jiří Weinzettl, Barbora Weinzettlová / Dům na Kozině /
Kozina House, Trhové Sviny

ČCA 2021 / CAA 2021
Atelier-r – Miroslav Pospíšil, Martin Karlík /
Rekonstrukce paláce hradu Helfštýna / Helfštýn Castle
Palace Reconstruction

ČCA 2018 / CAA 2018
Architektura – David Levačka Kraus / Administrativní
budova ve Strančicích / Office Building in Strančice

ČCA 2020 / CAA 2020
ov architekti – Jiří Opočenský, Štěpán Valouch /
Sídlo firmy LASVIT, Nový Bor / Lasvit Company Headquarters,
Nový Bor

ČCA 2017 / CAA 2017
Architektonická kancelář Radko Květ – Radko Květ, Pavel
Pijáček / Archeopark Pavlov

ČCA 2019 / CAA 2019
Petr Stolín, Alena Mičková / Mateřská škola Nová Ruda /
Kindergarten in Nová Ruda

ČCA 2016 / CAA 2016
Petr Stolín, Alena Mičková / ZEN Houses – Ateliér a dům
v Liberci / Studio and House in Liberec

MEZINÁRODNÍ

POROTA

MEZINÁRODNÍ

POROTA

INTERNATIONAL

JURY

INTERNATIONAL

JURY

předsedkyně
poroty

Taba Rasti
Španělsko
Foster + Partners
fosterandpartners.com

Gilma Teodora Gylytė
Litva
DO ARCHITECTS
www.doarchitects.lt

Joakim Lindmarker
Švédsko
urban minds
www.urbanminds.se

Winy Maas
Nizozemsko
MVRDV
www.mvrdv.nl

Architektka Taba Rasti spoluřídí madridskou kancelář ateliéru Foster + Partners. V roce 2003 dokončila studium na Madridské škole architektury (ETSAM). V roce 2005 pak nastoupila do londýnské kanceláře Foster + Partners a po dvou letech se přesunula do Madridu, aby zde založila pobočku tohoto ateliéru. Již více než 20 let pracuje ve Španělsku a po celém světě na různých typech projektů rozličných měřítek, od kulturních objektů po interiérový design. Zaměřuje se na rekonstrukce historických budov v duchu udržitelné budoucnosti. V současné době se Taba Rasti s ateliérem Foster + Partners podílí na obnově a rozšíření Hall of Realms v Muzeu Prado v Madridu, na přístavbě Muzea výtvarného umění v Bilbao či na regeneraci La Punt Village ve švýcarském údolí Engadin. V roce 2015 dokončila přístavbu vinařství Chateau Margaux v Bordeaux, v roce 2018 dřevěnou Vatikánskou kaplí na Bienále architektury v Benátkách a realizovala přestavbu historické budovy na administrativní prostory společnosti Acciona v Madridu. Spolupracovala také na řadě dalších projektů ve Francii, Portugalsku, Švýcarsku, Izraeli a USA.

Litevská architektka Gilma Teodora Gylytė je přesvědčena, že architektura a vystavěné prostředí by měly být zaměřeny na člověka a optimalizaci vztahu k němu. V roce 2013 spoluzaložila ateliér DO ARCHITECTS sídlící ve Vilniusu. Vloni pak iniciovala vznik projektu Rebuild the Wonderful, jehož cílem je obnova válkou zničených ukrajinských sídel, v souladu s konceptem architektury orientované na člověka. Je považována za hlas nové generace architektů – přednáší na mezinárodních konferencích, účastní se veřejných debat a přednášek, publikuje. Snaží se o propojování lidí a organizací s cílem pozitivních dopadů na každodenní život ve městě. Gilma Teodora Gylytė byla šestkrát nominována na nejprestižnější evropskou cenu za současnou architekturu Mies van der Rohe Award. Je držitelkou sedmi hlavních ocenění v litevských cenách za současnou architekturu. Její koncept a prototypový design street-parku Naugarduko ve Vilniusu vedl ke vzniku oficiálního manuálu pro design veřejného prostoru ve Vilniusu, prvního v Pobaltí. Gylytė je známa také proměnami projektů ze sovětské éry, jako je Státní mateřská škola Peledziukas a přeměna čtvrti Ogmios ve Vilniusu z vojenské základny na veřejný a komerční prostor.

Švédský architekt a urbanista Joakim Lindmarker pracuje od roku 2015 v urbanistickém studiu Urban Minds specializujícím se na projekty různých měřítek a lokalit, od venkovských projektů až po komplexní návrhy budov a městských čtvrtí. Hlavní filozofií studia je udržitelnost a respektování sociálních a environmentálních aspektů architektury a urbanismu. Joakim Lindmarker vyvinul svůj vlastní model udržitelnosti a v projektech často působí v pozici experta pro udržitelnost. Běžnou součástí jeho práce je také zapojení participačních metod. Joakim Lindmarker pracoval na územních studiích, regulačních a územních plánech i rozvojových plánech. Koordinoval analýzy řešených území a urbanistické záměry, vedl jak digitální, tak i analogové workshopy. Joakim často zastupuje ateliér Urban Minds na mezinárodních konferencích i v akademickém prostředí. Vedle projektování se angažuje také jako dobrovolný lektor a kouč v oblasti životního prostředí. Lindmarker v letech 2013 a 2014 pracoval v rámci projektu Architekti bez hranic v ekvádorském Quitu na návrzích obyvateli vedeného udržitelného rozvoje slumových oblastí. Výsledky Lindmarkerovy práce a týmu ateliéru Urban Minds jsou patrné po celém Švédsku.

Winy Maas je nizozemský architekt, urbanista a krajinářský architekt, spoluzakladatel studia MVRDV, prestižní nizozemské architektonické kanceláře. Tvůrčí tým ateliéru vede od jeho vzniku v roce 1993. Tato oceňovaná kancelář, kterou založil společně s Jacobem van Rijsem a Nathalií de Vries, dosáhla mezinárodního uznání pro širokou škálu návrhů. Mezi populární projekty kanceláře patří nizozemský pavilon na Expo 2000 v Hannoveru, rotterdamská kancelářská budova s tržnicí Markthal, Křišťálové domy v Amsterdamu, veřejná knihovna Book Mountain ve Spijkenisse, Skleněná farma v Schijndelu, Tchajpejská dvojčata, sídlo společnosti Vanke v Šen-čenu a první veřejně přístupný depozitář umění na světě Depot Boijmans Van Beuningen. Maas působí jako profesor urbanismu a architektury na TU Delft, kde v roce 2008 založil výzkumný institut The Why Factory zaměřující se na výzkum možnosti rozvoje měst budoucnosti. V současnosti je rovněž hostujícím profesorem a vedoucím ateliéru na Fakultě architektury ČVUT v Praze. Jak atelier MVRDV, tak think-tank The Why Factory pravidelně vstupují do veřejné debaty o architektuře a urbanismu prostřednictvím výstav, publikací, přednášek a diskusí.

Představení poroty

Oliver Sadovský
Slovensko
Sadovsky & Architects
www.instagram.com/sadovskyarchitects

Slovenský architekt Oliver Sadovský založil v roce 2008 s Matúšom Vallem ateliér Vallo Sadovsky Architects zabývající se architekturou, urbanismem a interiérovým designem. Za svoji práci získali mnohá ocenění včetně prestižní slovenské ceny CE.ZA.AR, Ceny Dušana Jurkoviča či nominace na evropskou cenu za architekturu Mies van der Rohe Award za projekt Nádvoří v Trnavě.

Oliver Sadovský stojí za iniciativou Městské zásahy, která od roku 2008 vygenerovala téměř tisíc projektů cílících na vylepšení veřejného prostoru ve dvacítce slovenských a českých měst. Také výsledky práce ateliéru Vallo Sadovsky Architects lze spatřit nejen na Slovensku, ale i v České republice.

Od roku 2018 vede ateliér Sadovsky & Architects a jeho dvacetičlenný kreativní tým. Klíčovými tématy práce ateliéru jsou trvale udržitelná architektura, její sociální a environmentální dosahy, zlepšování kvality bydlení a veřejných prostorů. Za zmínku jistě stojí bytový komplex Nová terasa v Košicích nebo 21 terasových rodinných domů v Bratislavě.

Maïke van Stiphout
Nizozemsko
DS landscape architects
www.dsla.nl

Holandská krajinářská architektka Maïke van Stiphout vede společně s Brunem Doedensem atelier DS landscape architects, založený v roce 1993. Její komplexní přístup k projektování je charakteristický úctou ke kulturnímu dědictví, k udržitelnosti, navrhování v souladu s přírodou, usiluje o biodiverzitu. Krajinářská architektura je v jejím pojetí designovou disciplínou, která utváří životní prostředí pro lidi, rostliny a zvířata. Její projekty si i s přibývajícím rokem udržují vysokou estetickou kvalitu. Van Stiphout iniciuje své vlastní projekty, které vycházejí z její sociální angažovanosti a odbornosti.

V letech 2014–2018 vedla Maïke van Stiphout katedru krajinářské architektury na Amsterdamské akademii architektury. Věnuje se také publikační činnosti, v roce 2008 vydala knihu *Limesweg*, v roce 2019 pak *The First Guide to Nature Inclusive Design*, příručku pro městské plánování doporučující tři srozumitelná pravidla pro zpracování projektů v souladu s přírodou.

Mezi projekty její kanceláře patří Světové fórum v mezinárodní zóně v Haagu, park Willem Alexander na tunelu silničního okruhu A2 poblíž Utrechtu, lékařské centrum Meander v Amersfoortu a rezidenční projekt Waelpark v regionu Het Westland v jižním Holandsku.

Deyan Sudjic
Velká Británie
www.deyansudjic.com

Deyan Sudjic je britský spisovatel, kurátor a kritik specializující se na oblast designu a architektury. Je emeritním ředitelem Design Musea v Londýně, které aktivně vedl v letech 2006–2020. Rovněž je univerzitním profesorem na Lancasterské univerzitě a čestným správcem Nadace Normana Fostera. Jako publicista přispívá do mnoha periodik včetně *Wallpaper*, *The Financial Times*, *Prospect*, *New Statesman*, *New York Times* či *Domus*, jehož byl šéfredaktorem v letech 2000–2004. Je editorem aktuálního vydání mezinárodního časopisu o designu *Anima*. Deyan Sudjic je autorem řady knih, z nichž jedna – *Bjako Bauhaus* – vyšla v roce 2016 i v češtině. V roce 2002 se stal jako první Brit ředitelem Bienále architektury v Benátkách. Poprvé ve své historii za jeho vedení přilákala tato mezinárodní výstava více než 100 000 návštěvníků. V období 2005–2006 byl děkanem Fakulty umění, designu a architektury na Kingstonské univerzitě. V letech 2005–2010 působil jako hostující profesor na Royal College of Art.

chair
of the jury

Gilma Teodora Gylytė
Lithuania
DO ARCHITECTS
www.doarchitects.lt

Joakim Lindmarker
Švédsko
urban minds
www.urbanminds.se

Winy Maas
The Netherlands
MVRDV
www.mvrdiv.nl

Architect Taba Rasti co-directs Foster + Partners' Madrid office. In 2003, she completed her studies at the Madrid School of Architecture (ETSAM). In 2005, she joined the London office of Foster + Partners and moved to Madrid two years later to set up a new branch of the studio.

Rasti has over 20 years experience of working in Spain and around the world on various types of projects of all sizes, from cultural buildings to interior design. Her particular specialism is the renovation of historic buildings with an ethos of future sustainability.

With Foster + Partners, Rasti is currently working on the renovation and expansion of the Hall of Realms at the Prado Museum in Madrid, an addition to the Museum of Fine Arts in Bilbao and the regeneration of La Punt Village in the Engadin valley. In 2015, she completed an extension to the Chateau Margaux winery in Bordeaux and, in 2018, the wooden Vatican Chapel at the Venice Architecture Biennale and converted a historic building into a workspace for the Acciona company in Madrid. She has also collaborated on many other projects in France, Portugal, Switzerland, Israel and the United States.

Lithuanian architect Gilma Teodora Gylytė believes that architecture and the built environment should be focused on people and optimising its relationship with them.

In 2013, she co-founded DO ARCHITECTS, based in Vilnius. Last year, she initiated the project Rebuild the Wonderful, which focuses on the reconstruction of Ukrainian cities destroyed by war in accordance with the concept of human-centred architecture.

Considered the voice of a new generation of architects, she speaks at international conferences, takes part in public debates, lectures and publishes. She strives to connect people and organisations to positively impact everyday life in the city.

She has won seven major awards at the Lithuanian Contemporary Architecture Awards.

Her concept and prototype designs for the Naugarduko street-park in Vilnius led to the creation of an official manual for the design of public space in Vilnius, the first in the Baltic states. Gylytė is also known for her transformations of projects from the Soviet era, such as the Peledziukas State Kindergarten and the transformation of Vilnius's Ogmios district from a military base into a public and commercial space.

Swedish architect and urbanist Joakim Lindmarker has worked at the urban planning studio Urban Minds since 2015, specialising in projects of various sizes and locations, from rural projects to complex designs of buildings and city districts. The studio's key philosophy is sustainability and respect for the social and environmental aspects of architecture and urban planning. Lindmarker has developed his own model of sustainability. The inclusion of participative methods is also a regular part of his work.

Linkmarker has worked on land-use studies, zoning and land-use plans and development plans. He has coordinated analyses of zoning and urban plans, leading both digital and analogue workshops. He often represents Urban Minds at international conferences and in the academic environment. In addition to design work, he also works as a volunteer instructor and coach in the field of environmentalism. In 2013 and 2014, Lindmarker worked on proposals for sustainable, resident-led development of slum areas in Quito, Ecuador as part of Architects Without Borders.

The results of Lindmarker's work with the Urban Minds team can be seen throughout Sweden.

Winy Maas is a Dutch architect, landscape architect and urbanist and the co-founder of MVRDV, a prestigious Dutch architecture office. He has led MVRDV's creative team since it was established in 1993. This award-winning office, which Maas founded with Jacob van Rijs and Nathalie de Vries, is internationally renowned for its wide-ranging designs.

The office's best-known projects include the Dutch Pavilion at Expo 2000 in Hannover, the Markthal office building and market in Rotterdam, the Crystal Houses in Amsterdam, the Book Mountain public library in Spijkenisse, the Glass Farm in Schijndel, the Taipei Twin Towers, the Vanke company headquarters in Shenzhen and Depot Boijmans Van Beuningen, the first publicly accessible art depository in the world.

Maas works as a professor of urbanism and architecture at TU Delft, where he founded a research institute, The Why Factory, in 2008 to focus on possibilities for the future development of cities. He is also currently a visiting professor and heads a studio at the Faculty of Architecture at the Czech Technical University in Prague.

Both MVRDV and The Why Factory think-tank regularly take part in public debates on architecture and urban planning through exhibitions, publications and discussions.

Introduction of the jury

Oliver Sadovský
Slovakia
Sadovsky & Architects
www.instagram.com/sadovskyyarchitects

In 2008, Slovak architect Oliver Sadovský founded Vallo Sadovsky Architects with Matúš Vallo. The studio focuses on architecture, urban planning and interior design and has received many awards for its work, including the prestigious Slovakian award CE. ZA.AR, the Dušan Jurkovič Award and a nomination for the European Union Prize for Contemporary Architecture – The Mies van der Rohe Award for their project Courtyard in Trnava.

Oliver Sadovský initiated Městské zásahy (Urban Interventions), which has generated over 900 projects aiming to improve public space in 20 Slovak and Czech cities since 2008. Vallo Sadovsky Architects' work can be seen not only in Slovakia, but in the Czech Republic as well.

Since 2018, he has led Sadovsky & Architects and its 20-member creative team. Key themes in the studio's work include sustainable architecture, the social and environmental implications of architecture and improving the quality of housing and public space. Notable projects include the Nová terasa apartment complex in Košice and 21 terraced houses in Bratislava.

Maïke van Stiphout
The Netherlands
DS landscapes architects
www.dsla.nl

Dutch landscape architect Maïke van Stiphout leads her own studio, DS landscapes architects, founded in 1993, in collaboration with Bruno Doedens. Her comprehensive approach to design is characterised by a focus on sustainability, designing in harmony with nature and respecting cultural heritage. An important characteristic of her projects is the fact that they acquire an aesthetic quality and maximum biodiversity as the years go by. She understands landscape architecture as a design discipline that creates environments for people, plants and animals. Van Stiphout initiates her own projects, which emerge from her social engagement and professional knowledge.

From 2014–2018, van Stiphout led the Department of Landscape Architecture at the Amsterdam Academy of Architecture. She also engages in publishing activities, with the book *Limesweg* coming out in 2008. In 2019, she published *The First Guide to Nature Inclusive Design*, a handbook for urban planning that recommends three understandable guidelines for designing projects in harmony with nature.

Her office's projects also include The World Forum in The Hague's international zone, the Willem Alexander Park in the A2 ring road tunnel near Utrecht, the Meander medical centre in Amersfoort and the Waelpark residential project (previously known as Het Nieuwe Water) in the Het Westland region of southern Holland.

Deyan Sudjic
United Kingdom
www.deyansudjic.com

Deyan Sudjic is a British writer, curator and critic specialising in the field of design and architecture. He is director emeritus of the Design Museum in London, which he led from 2006–2020. He is also a professor at Lancaster University and an honorary trustee of the Norman Foster Foundation. As a journalist, he has contributed to many periodicals including *Wallpaper*, *The Financial Times*, *Prospect*, *The New Statesman*, *The New York Times* and *Domus*, where he was editor-in-chief from 2000–2004. He is the editor of the current issue of the international design magazine *Anima*. Sudjic is the author of many books, one of which – *B is for Bauhaus (B jako Bauhaus)* – was published in Czech in 2016.

In 2002, he became the first British director of the Venice Architecture Biennale. Under his leadership, the international exhibition attracted over 100,000 visitors for the first time in its history.

From 2005–2006 he was Dean of the Faculty of Art, Design and Architecture at Kingston University. From 2005–2010 he was a visiting professor at the Royal College of Art.

Členové poroty České ceny za architekturu 2023, která obdržela 241 přihlášek, což je více než v loňském roce, byli potěšeni rostoucím úspěchem této soutěže. Jejím hlavním cílem je informovat širší veřejnost o významu vzniku kvalitní architektury v jakémkoli prostředí a je zcela evidentní, že s takovým množstvím realizovaných staveb, které je třeba posuzovat, se cena dostává do povědomí mnoha komunit. Hodnocení nás zavedlo napříč Českou republikou, od odlehklých venkovských enkláv přes historická města, bývalá průmyslová centra hledající novou budoucnost až po monumentální centrum Prahy. Jako návštěvníci ze zahraničí – členové poroty přijeli z celé Evropy – jsme si dobře uvědomovali dlouhou architektonickou tradici, stejně jako práci nové generace architektů. Vzhledem k tomu, že hlavním cílem této ceny je komunikace, měla by být spíše než jako soutěž chápána jako celospolečenský dialog o tom, co může současná architektura zemi nabídnout. Pro porotu to byla příležitost prozkoumat přístupy a myšlenky, jak nejlépe recyklovat budovy, které ztratily své původní využití, a jak mohou architekti řešit otázku změny klimatu. Uvažovali jsme o tom, jakým způsobem mohou drobné zásahy pomoci udržet komunity a jak může současná architektura reagovat na historický kontext. Důležitá je právě tato diskuse a poučení, které se dostavuje při dosažení užšího výběru, spíše než nemožné srovnání mezi mostem a mateřskou školou, mezi občanským centrem a galerií současného umění. Mezi projekty, které jsme navštívili, jsme našli cesty k pochopení například toho, jak mohou pokora a jednoduchost vytvořit silný památník minulé tragédie. Připomněly nám, jakou roli může architektura hrát při fyzickém i sociálním stmelování společnosti. Každý z projektů, které jsme posuzovali, byl svým vlastním příspěvkem k takové architektonické konverzaci. Setkali jsme se s odpovědnými architekty a inženýry a v některých případech také s lidmi, kteří projekty skutečně postavili vlastníma rukama. Setkali jsme se s klienty a členy komunit – jednotlivci, na nichž kvalitní architektura skutečně závisí.

Mnohé projekty nás dojaly; trpělivá práce komunity obyvatel pražského sídliště z dob Československa, kteří se spojili, aby zmodernizovali své bydlení, a také památník tří generací odboje. Porota se nakonec shodla na tom, že cenu letos získá lávka pro pěší v Litomyšli. Řešila mnoho problémů, s nimiž se současná architektura potýká, ale přitom si zachovala zásadní jednoduchost. Je syntézou architektury, inženýrství a urbanismu, produktem komunity, která časem vytvořila z architektury významnou součást svého veřejného života, předmět společné občanské vize budoucnosti. Lávka kombinuje betonovou věž s ocelovou Vierendeelovou konstrukcí působící jako velkorozměrové sochařské objekty, které spolu vzájemně komunikují. Konstruktivní požadavek na vyvážení hlavního rozpětí mostu vede k dokonale umístěnému vyhlídkovému místu, zavěšenému nad břehy řeky Loučná. Bylo přidáno několik pečlivých detailů, jako je světlík ve výtahové věži a kaligraficky provedené křivky na dveřích. Zároveň vytváří důležité spojení mezi dvěma fyzicky oddělenými částmi města a je působivým příkladem tvůrčí spolupráce mezi architektem, inženýrem, umělcem a občany města.

Závěrečná
poroty

zpráva

With 241 submissions, a substantially larger number than last year, the members of the jury of the 2023 Czech Architecture award were delighted to see the growing success of the scheme. Its primary objective is to communicate to the wider public the importance of achieving architecture of quality in every kind of setting, and with so many projects to consider, the award is clearly reaching many communities. The judging process took us across the Czech Republic, from remote rural enclaves, to historic towns, from former industrial centres looking for a new future, to the monumental heart of Prague. As visitors to the country – jury members came from across Europe – we were made well aware of a long architectural tradition and the work of a new generation of architects. Given that its main objective is communication, this award should be understood as a conversation about what contemporary architecture has to offer the country, rather than a competition. It was a chance for the jury to explore ideas about how best to recycle buildings that have lost their original use and how architects can address the issue of climate change. We considered the ways in which small interventions can help sustain communities, and how contemporary architecture can respond to historic contexts. It is this discussion and the lessons that the shortlist offers that count, rather than the impossible comparison between a bridge and nursery school, or between a civic centre and a contemporary art gallery. Among the projects that we went to see, we found ways to understand how humility and simplicity can create a powerful memorial to past tragedy. They reminded us of the part that architecture can play in bringing a community together both physically and socially. Each of the works that we considered made its own contribution to the architectural conversation. We met the architects and the engineers responsible, and in some cases, also the people who had actually built the projects with their own hands. We met clients and members of communities – the individuals on whom architecture of quality really depends.

We were moved by many of the projects; the patient work of a community of residents in a Prague housing project from the era of Czechoslovakia who came together to upgrade all their homes, and a memorial to three generations of resistance. The jury in the end agreed to give the award this year to a footbridge in Litomyšl. It addressed so many of the issues that face contemporary architecture, but retained an essential simplicity. It is a synthesis of architecture, engineering and urbanism, the product of a community that over many years has made architecture a significant part of its public life, the subject of a shared civic vision for the future. The bridge combines a concrete tower with a steel Vierendeel structure, which act as large-scale sculptural objects, in conversation with one other. The structural requirement to counterbalance the main span of the bridge results in a perfectly located lookout spot, suspended over Loučna's riverbanks. A few careful details have been added, such as the sky window in the elevator tower and the calligraphic swirls on the doors. At the same time it makes a vital connection between two physically divided parts of a town, and offers an impressive example of a creative collaboration between an architect, an engineer, an artist and a community.

Jury Report

HLAVNÍ

CENA

HLAVNÍ

CENA

MAIN

AWARD

MAIN

AWARD

LÁVKA V LITOMYŠLI

EHL & KOUMAR
ARCHITEKTI

IN
FOOTBRIDGE
LITOMYŠL

Interiér lávky

Nasvětlení lávky

Pohled z náměstí

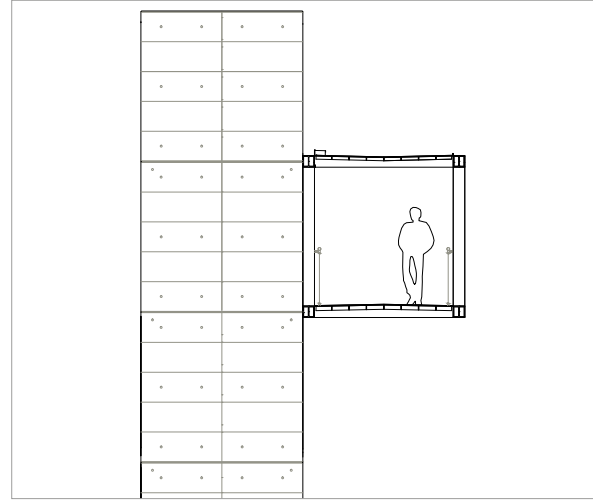

Pohled z mostu

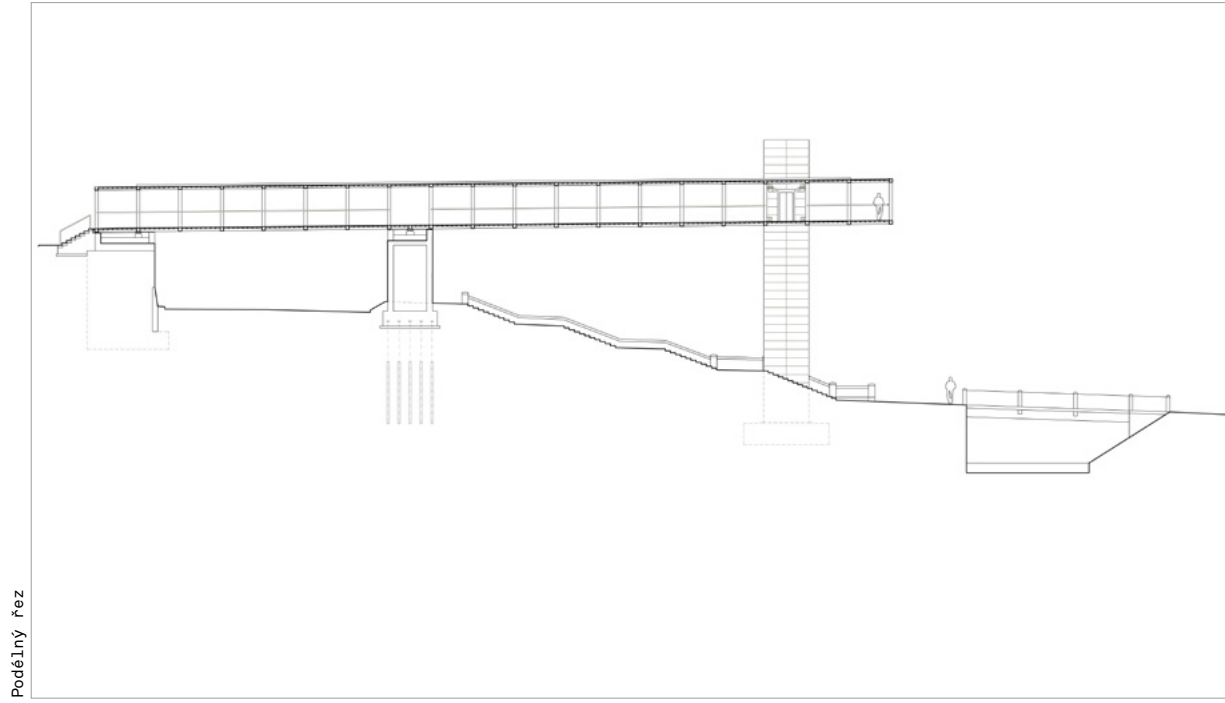

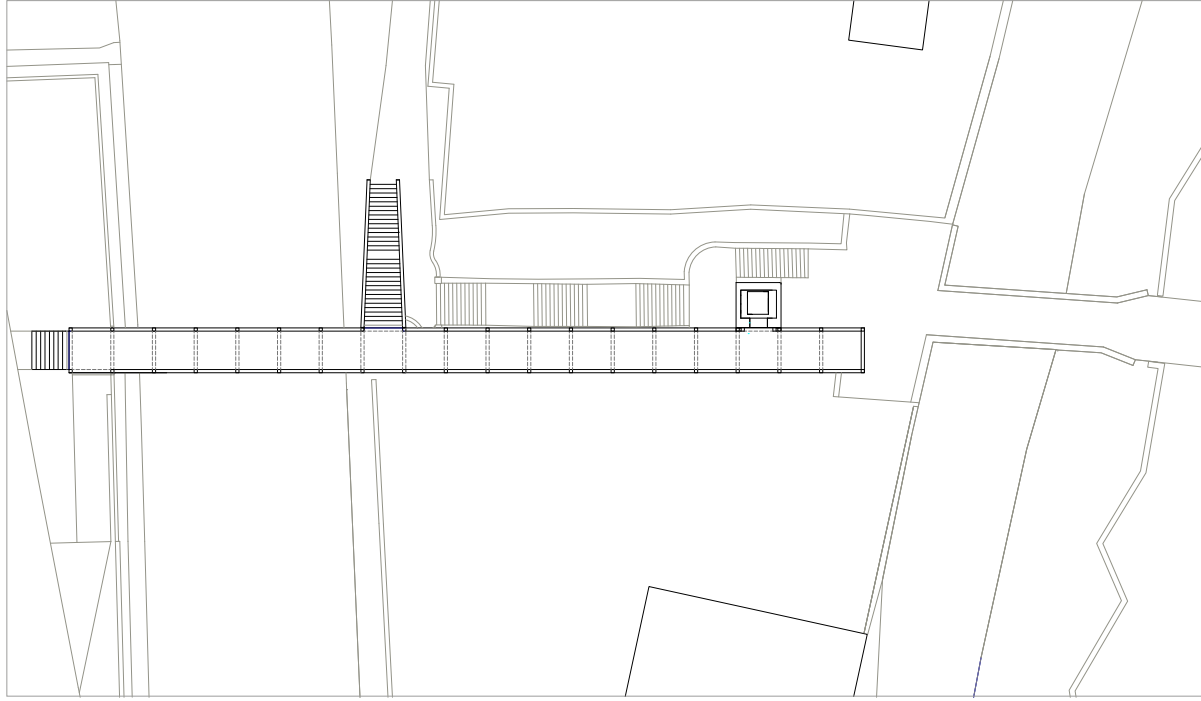
Situace

Detail - příčný řez

Podélný řez

Püöröys

Model

Autorská zpráva

Nová lávka s výtahem, která nahrazuje původní nadchod z roku 1981, zajišťuje pěší bezbariérové spojení od MÚ do centra města a zatraktivňuje cestu přes rušnou komunikaci I/35.

Subtilní ocelová konstrukce je nesená masivními pilíři z pohledového železobetonu. Převýšený pylon výtahu je umístěn v ose původního schodiště a nese vlastní konstrukci lávky. Zároveň vytváří novou dominantu – věž v průhledu Ropkovou ulicí z náměstí. Střední pilíř přechází v nové betonové schodiště orientované směrem k cestě ke Smetanovu domu. Na západním předpolí je lávka osazena na opěru ve stávající opěrné zdi.

Statický systém svařované ocelové konstrukce je spojený nosník o dvou polích s převislými konci. Nosný systém se skládá ze dvou hlavních Vierendeelových nosníků spojených příčnicí.

Opakováním čtverce příčného řezu v podélném směru vzniká prostorový 3D Vierendeelův nosník, který je na spodním a horním povrchu opatřený plechovou ortotropní mostovkou a střechou. Prostorový modul 3,07 × 3,07 × 3,07 m je opakován v železobetonových konstrukcích podpěr. Dosažení přesnosti hran prutů a celkové geometrie nosné konstrukce bylo usnadněno konstrukčním návrhem, který využívá jako jádro průřezu válcované profily HEB doplněné navařenými plechy do čtvercového tvaru 220 × 220 mm. Díky zvolené konstrukci jsme lávku navrhli jako zastřešenou, poskytující komfort a ochranu proti nepohodě a nabízející atraktivní průchod mezi korunami stromů nad řekou Loučnou s výhledy na město.

Ocelová konstrukce lávky je doplněna zábradlím z nerezové ocelové sítě a kulatým nerezovým madlem. Osvětlení lávky podporuje kontrast lehké ocelové konstrukce a pohledového železobetonu. Jednoduchý charakter stavby oživují grafiky Ivany Šrámkové na vstupech do výtahu a zadní stěně pylonu, které se uplatňují v osových průhledech.

Hodnocení poroty

Dobrý most je jako dobrý skutek v nevlídném světě, altruistická investice do veřejného prostoru, způsob, jak propojit lidi a místa, navržený tak, aby byl příjemný na pohled i jako zážitek.

Nová litomyšlská lávka je přesně taková: zcela přesvědčivá syntéza architektury, inženýrství a urbanismu, která spojuje dvě části města, něco jako novodobá verze Karlova mostu v Praze. V klasickém urbanistickém pojetí tvoří decumanus ke Smetanovu náměstí, městskému cardu neboli hlavní ulici.

Litomyšlská lávka kombinuje betonovou věž, která ladí s barokní věží určující centrum města a je její ozvěnou, s ocelovou Vierendeelovou konstrukcí. Oba prvky si spolu pohrávají jako dva velkorozměrné sochařské objekty.

Výsledkem konstrukčního požadavku vytvořit protiváhu k hlavnímu rozpětí mostu je dokonale umístěné vyhlídkové místo, které visí nad břehy říčky Loučná. K tomu se přidává několik pečlivě vybraných detailů; do nebe orientované okno ve věži výtahu či kaligrafické křivky z dílny místního umělce na dveřích. Tento most je přesně to, co je v daném místě potřeba. Nevytahuje se, ani se nevyhýbá. Nevyvolává žádné otázky. Žádné nekonkrétní zpochybňování záměru. Není v něm prostě nic navíc, a to je v dnešní době vlastnost neobvyklá. Nebyl však realizován ve vzduchoprázdnu. Naopak, možná k tomu vedla právě i politická a vizionářská kontinuita tohoto malého města. V Litomyšli se každý měsíc setkávají současný starosta a jeho předchozí kolegové s dlouholetou městskou architektkou a společně probírají strategii rozvoje města. To je jeden z důvodů, proč je Litomyšl pokladnicí obsahující bohatou sbírku významné současné architektury.

Lávka v Litomyšli / Footbridge in Litomyšl

Autoři / Architects
EHL & KOUMAR ARCHITEKTI, s. r. o. /
Lukáš Ehl, Tomáš Koumar, Ladislav Dvořák, Ladislav Šašek

Spolupráce / Cooperation
Ivana Šrámková, Ladislav Tikovský,
Mikoláš Vavřín

Stavebník / Investor
Město Litomyšl

Realizace / Completion
2022

Foto / Photos
Tomáš Souček

Architect's report

The new footbridge with an elevator, which replaces the original 1981 overpass, provides barrier-free pedestrian access from the Municipal Office to the city centre and enhances pedestrian routes across the busy I/35 highway. The subtle steel structure is supported by oversized pillars made of exposed concrete. The elevator tower is located on the axis of the original staircase closer to the historic centre and supports the structure of the bridge. The tower also creates a new landmark that is visible along Ropkova Street from the square. The central pillar continues into a new concrete staircase orientated towards the path leading to Smetana House. On the western approach, the bridge is supported by an abutment in the existing retaining wall.

The structural system of the welded steel bridge is a continuous beam with two spans and cantilevered ends. The bridge's superstructure consists of two main Vierendeel girders connected by transverse beams. Longitudinal repetition of the cross-section forms a spatial 3D Vierendeel girder with an orthotropic deck plate and the roof. The spatial module of $3.07 \times 3.07 \times 3.07$ m is repeated in the reinforced concrete structures. The precision of the girder edges and the overall geometry was achieved by using HEB beams and welded plates in cross-sections of 220×220 mm.

The footbridge design also provides protection from inclement weather and offers an attractive view between the treetops over the Loučná River. The footbridge has stainless-steel mesh railings with round handles. The lighting enhances the contrast between the lightweight steel structure and the exposed concrete. The simple character of the structure is enlivened by graphics by Ivana Šrámková at the elevator entrances and the rear wall of the elevator tower.

Jury's statement

A good bridge is like a good deed in an unkind world, an altruistic investment in the public realm, a way to connect people and places, designed in such a way that it is pleasing to experience and to look at.

Litomyšl's new footbridge is exactly that: an entirely convincing synthesis of architecture, engineering and urbanism, connecting two segments of the town, like a contemporary version of the Charles Bridge in Prague. In classical urban terms, it forms the decumanus to Smetanovo náměstí, the town's cardo, or main square.

Litomyšl's bridge combines a concrete tower, which aligns with and echoes the baroque tower that defines the town centre, with a steel Vierendeel structure. The two elements play off of each other like large-scale sculptural objects.

The structural requirement to counterbalance the bridge's main span results in a perfectly positioned look-out spot overhanging the bank of the Loučná River. A few carefully selected details have been added: a skylight in the elevator tower and calligraphic swirls by a local artist on the doors.

Neither boastful nor retiring, the bridge is exactly what is needed at this precise location, and provokes neither questions nor vague second-guessing about intention. There is simply nothing more to it, which is a rare quality these days.

Still, the bridge has not been built in a vacuum. On the contrary, it is the result of the political and visionary continuity of this small city. In Litomyšl, the current and former mayors meet with the long-time city architect and brainstorm strategies for the city on a monthly basis. This is one of the reasons why Litomyšl harbours such a rich collection of significant contemporary architecture.

EHL & KOUMAR ARCHITEKTI

Corso Pod Lipami v Řevnicích, 2018, s Alenou Šrámkovou, foto Tomáš Souček

Foto archiv ateliéru

Hospodářský dvůr s hasičárnou v Líbeznicích, 2020, foto Jakub Kolek a Jan Lankaš

Architektonický ateliér, který vedou architekti Lukáš Ehl a Tomáš Koumar, vznikl roku 2015 transformací studia Šrámková architekti, s.r.o. Profesorka Alena Šrámková nadále spolupracovala na některých projektech studia.

Architekti kladou důraz na velkorysost, osobitý charakter a důstojnost domu v jeho prostředí. V práci s jasnou vnitřní logikou a osvědčenými materiály hledají nadčasové kvality. Upřednostňují jednoduché a koncepční řešení zajišťující uživatelům ekonomický provoz. Dlouhodobě se snaží o zapojení umění do veřejného prostoru.

Mezi odbornou veřejností oceňované stavby patří především **Tyršův most v Přerově** (soutěž 2004, realizace 2010, s Alenou Šrámkovou), **Nová budova ČVUT v Praze** (soutěž 2004, realizace 2010, s Alenou Šrámkovou), **Corso Pod Lipami v Řevnicích** (realizace 2018, s Alenou Šrámkovou), **Hospodářský dvůr s hasičárnou v Libeznicích** (soutěž 2017, realizace 2020), **Rozšíření radnice v Brandýse nad Labem** (2021) a v loňském roce dokončená **Smetanova lávka v Litomyšli**. Řadu zakázek získali prostřednictvím architektonických soutěží – letos zvítězili v soutěži na Výukové centrum 3. Lékařské fakulty UK v Praze, před dvěma lety na Městský dům, radnici a náměstí v Libčicích nad Vltavou atd.

Led by architects Lukáš Ehl and Tomáš Koumar, the architectural studio was founded in 2015 as a transformation of Šrámková architekti, s.r.o. Professor Alena Šrámková continued to collaborate on some of the studio's projects. The architects emphasise the generosity, distinctive character and dignity of the building in its environment. By working with clear internal logic and tried and tested materials, they seek a timeless quality. They favour simple, conceptual designs with economical operating costs for users. They have a long-standing commitment to integrating art into public space. Their projects recognised by the professional public include **Tyrš Bridge in Přerov** (competition 2004, completed 2010, with Alena Šrámková), **the New Building of the Czech Technical University (ČVUT) in Prague** (competition 2004, completed 2010, with Alena Šrámková), **Corso Pod Lipami in Řevnice** (completed 2018, with Alena Šrámková), **the Fire Station and Technical Services Building in Libeznice** (competition 2017, completed 2020), **Town Hall Extension in Brandýs nad Labem** (2021) and last year's completion of the **Smetana Footbridge in Litomyšl**. They have received many commissions through architectural competitions – this year, they won the competition for a Learning Centre for Charles University's 3rd Faculty of Medicine in Prague; two years ago, they won the competition for the Municipal House, Town Hall and Square in Libčice nad Vltavou.

FINALIS

FINALIS

FI

FT

IE

TÉ

NALISTS

NALISTS

REKONSTRUKCE BÝVALÝCH
JATEK PRO GALERII
PLATO OSTRAVA

KWK Promes

REDEVELOPMENT
OF A FORMER
SLAUGHTERHOUSE FOR
THE PLATO OSTRAVA
GALLERY

Výstavní sál

Severní pohled

Jižní pohled

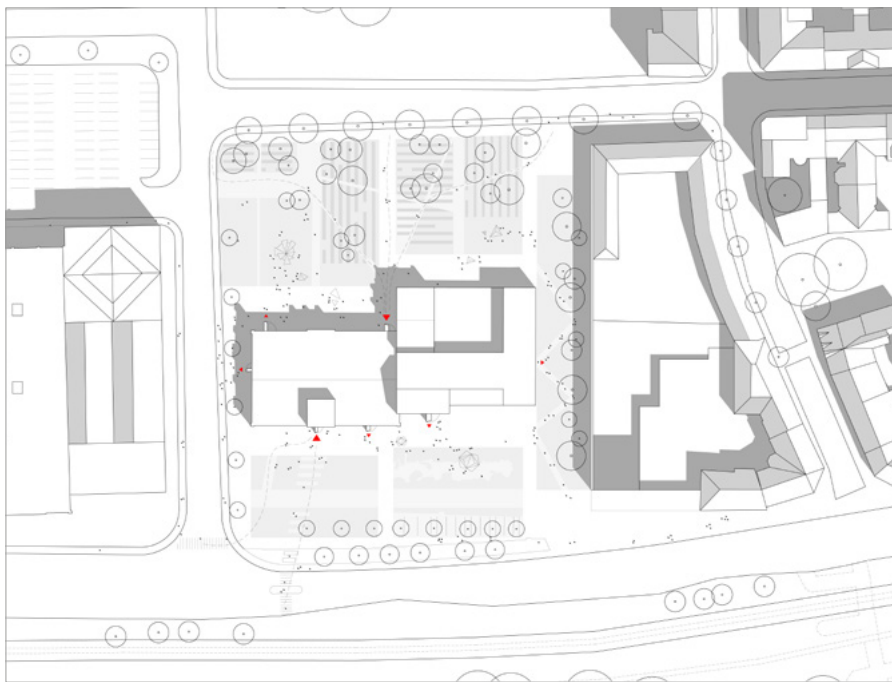
Západní pohled

Spojovací koridor

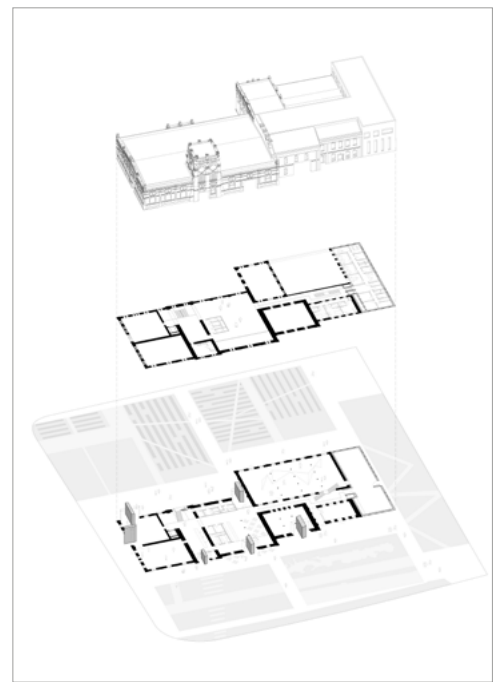

Atrium a vstupní zóna

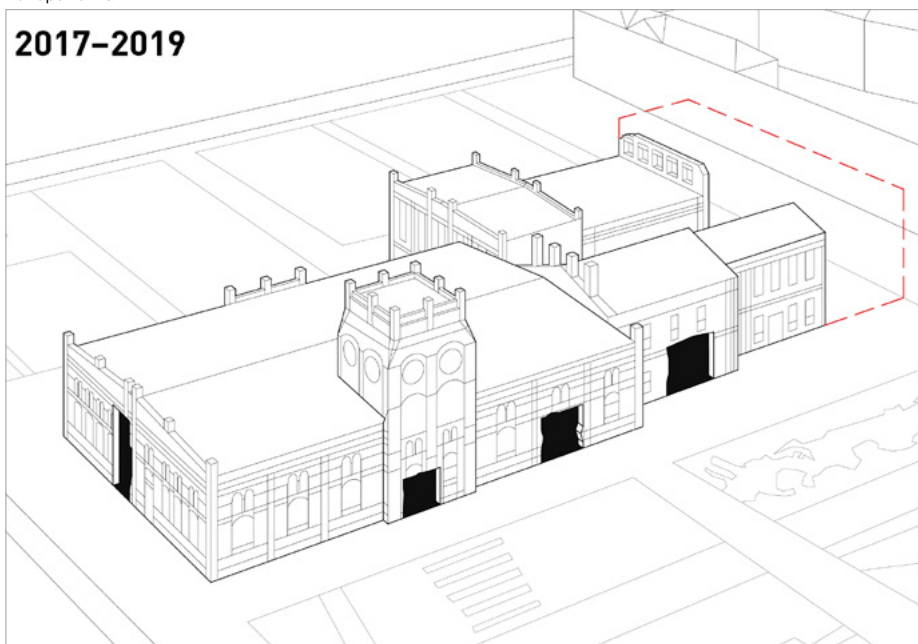

Situace

Axonometrie

Perspektiva

Rekonstrukce bývalých jatek pro galerii Plato
Ostrava / Redevelopment of a Former
Slaughterhouse for the Plato Ostrava Gallery

Autoři / Architects
KWK Promes / Robert Konieczny, Michał Lisiński,
Tadeáš Goryczka, Dorota Żurek, Marek Golab-
Sieling

Spolupráce / Cooperation
Agnieszka Wolny-Grabowska, Krzysztof Kobiela,
Adrianna Wycisło, Mateusz Białek, Jakub Bilan,
Wojciech Fudala, Katarzyna Kuzior, Damian Kuna,
Jakub Pielecha, Magdalena Orzeł-Rurańska,
Elżbieta Siwiec, Anna Szewczyk,
Kinga Wojtanowska

Stavebník / Investor
Statutární město Ostrava

Realizace / Completion
2022

Foto / Photos
Juliusz Sokołowski

Autorská zpráva

Projekt je výsledkem architektonické soutěže, jejímž cílem bylo zachránit cenný objekt historických jatek. Zchátralý, památkově chráněný objekt město odkoupilo od soukromého vlastníka v roce 2016. Nyní v ní vystavuje Galerie PLATO. Ta využívá pěti výstavních sálů, nechybí kavárna ani zázemí pro vzdělávací programy. Objekt se stal přirozeným centrem proměny širší lokality a doplňují jej další projekty města i soukromých investorů.

Stěny jatek byly zchátralé a probourané obrovskými otvory. Cihlové zdivo zčernalé sazemi svědčilo o průmyslové historii města. Architekti vzali tyto nedostatky za své a přidali další vrstvu do historie budovy. Rovněž zachovali charakter zašpiněných cihel a oken a vyplnili otvory ve zdech soudobým materiálem při zachování ornamentů starých cihlových zdí. Princip obnovy všech neexistujících prvků budovy z mikrobetonu byl využit i při přestavbě zřícené části jatek.

Hlavní idea projektu je založena na zachování funkčnosti otvorů jako přímého spojení budovy s městem. Z ní plyne myšlenka, že nové výplně otvorů by se mohly otáčet a otevírat tak výstavní místnosti přímo ven. To dává umělcům a kurátorům zcela nové výstavní možnosti a umožňuje umění doslova „vyjít“ do okolního prostoru. Mobilita stěn přinesla možnost, že kultura ve svém nejširším smyslu může nabýt demokratičtějšího charakteru a zároveň být přístupná novému publiku.

Venkovní výstavní plocha v podobě tvrzených vodopropustných podlah je obklopena zelení. Většinu náměstí tvoří tráva, květinové louky a stromy, spolu s rybníčkem a podzemními retenčními nádržemi dešťové vody, využívané pro závlaku. Rozmístění zeleně na venkovní ploše odráží historické umístění ostatních budov jatek, které se nedochovaly. Uvnitř vlastní galerie je na vodní stěně pěstována zelenina, což dotváří přeměnu tohoto místa.

Architect's report

This project is the result of an architectural competition, the aim of which was to preserve a historically valuable old abattoir building. The city bought the dilapidated building from a private owner in 2016. It is now used as an exhibition space for the Plato Gallery with 5 exhibition halls, a café and facilities for educational programmes. The building has become a natural centre for the transformation of the wider locality and is complemented by other local municipal projects.

At the start of the project, the walls of the abattoir were dilapidated and battered, with many large holes. The brickwork blackened with soot bore witness to the city's industrial history. The architects took these imperfections at face value and added another layer to the history of the building, which has a preservation order. They preserved the character of the soiled brick and windows and filled in the holes with contemporary materials while retaining the existing ornamentation. The team decided to restore all of the parts of the abattoir that had completely collapsed using micro concrete.

The concept of the project is based on preserving the functionality of the building's openings as shortcuts connecting it to the city. This led to the idea of filling them with structures that could rotate and open the exhibition spaces towards the outside, allowing culture to take on a more democratic character. This has provided artists with new exhibition possibilities that allow art to literally 'go out' and become accessible to new audiences.

The outdoor area is surrounded by greenery: grass, meadows of flowers and trees, along with a pond and underground rainwater retention tanks used for irrigation. Inside the gallery, vegetables have been grown on the water wall, completing the transformation of the site.

Hodnocení poroty

Co je třeba chránit? Co je nositelem paměti? A co přidat místo ztraceného času, vzpomínek, cihel?

Konfrontací a hrou s rozdíly mezi minulostí a současností zaujímá Galerie Plato Ostrava osvěžující a vyvážený postoj v debatě o konzervaci, renovaci a obnově. Dědictví je zde zároveň hladkou vzpomínkou i cihlovou zdí, která vás zapráší, když se o ni opřete.

Zdánlivě mohutné otočné dveře jako by symbolizovaly záchytné body pro novou kapitolu v historii budovy. Tónovaná bezrámová okna naznačují, že se stále jedná o zříceninu. Tak je nechme, ta týraná jatka stará! Ale dopřejme jim důstojnost. Místo zbytečného faceliftu, který má jen oprášit zašlou slávu. Nechte staré spočinout. Obnovené detaily fasády působí při pohledu zpět jako jakýsi nákres, prototyp nebo model v plném měřítku. Slouží jako vysvětlení původních myšlenek stojících za osleplými cihlami a podtrhuje záměrnou hrubost. Bývalé nádvoří, nyní obrácené dovnitř, působí opačně. Zde se přístavby přimykají k původním vnějším fasádám. Veřejný prostor kolem budovy je kulturní verzí pustiny. Tvoří ho původní vegetace doplněná o exotické kvetoucí byliny a trvalky. Tato městská divočina je odrazem snahy o nalezení rovnováhy mezi ochranou a obnovou v budově. Divočina, která je však kultivovaná, musí být přijata.

Přeměnou uzavřených, zchátralých a hrozivých jatek ve snadno přístupnou a přívětivou galerii naplňuje Galerie Plato očekávání, že se stane novým ústředním bodem Ostravy.

Jury's statement

What is there to conserve? What carries memory over time? And what to add in place of lost times, memories, bricks?

By juxtaposing and playing with the difference between then and now, the Plato Ostrava gallery takes a refreshingly balanced stance in the debate on conservation, renovation and renewal. Here, heritage is simultaneously a smooth memory and a brick wall that makes you dusty if you lean against it.

The seemingly massive pivoting doors seems to act as place holders for a new chapter in the history of the building. The toned, frameless windows suggest that this is still a ruin. So let the old, mistreated slaughterhouse be old! But lend it dignity. Rather than a vain facelift to rejuvenate past glory, let the old rest on the original idea. The recreated details of the facade act as a blueprint of sorts, a prototype or full-scale model in retrospect. It serves as an explanation of the original ideas behind the withering bricks and underlines the intentional roughness. The former courtyard, now turned inside, acts the other way. Here, the additions cling to the original outer facades. The public space surrounding the building is a cultural version of a wasteland. It consists of indigenous vegetation elevated with some exotic flowering herbs and perennials. This urban wilderness is an echo of the balancing act of conservation and renewal in the building: a wilderness cultivated enough to be accepted.

By turning a closed, dilapidated and menacing slaughterhouse into an easily accessible and welcoming gallery, the Plato Gallery promises to be a new focal point in Ostrava.

ZAHRADY SE HŘBITOVEM V PRAZE - SUCHDOLE

OBJEKTOR ARCHITEKTI

**PARK WITH CEMETERY IN
PRAGUE - SUCHDOL**

Čelní pohled

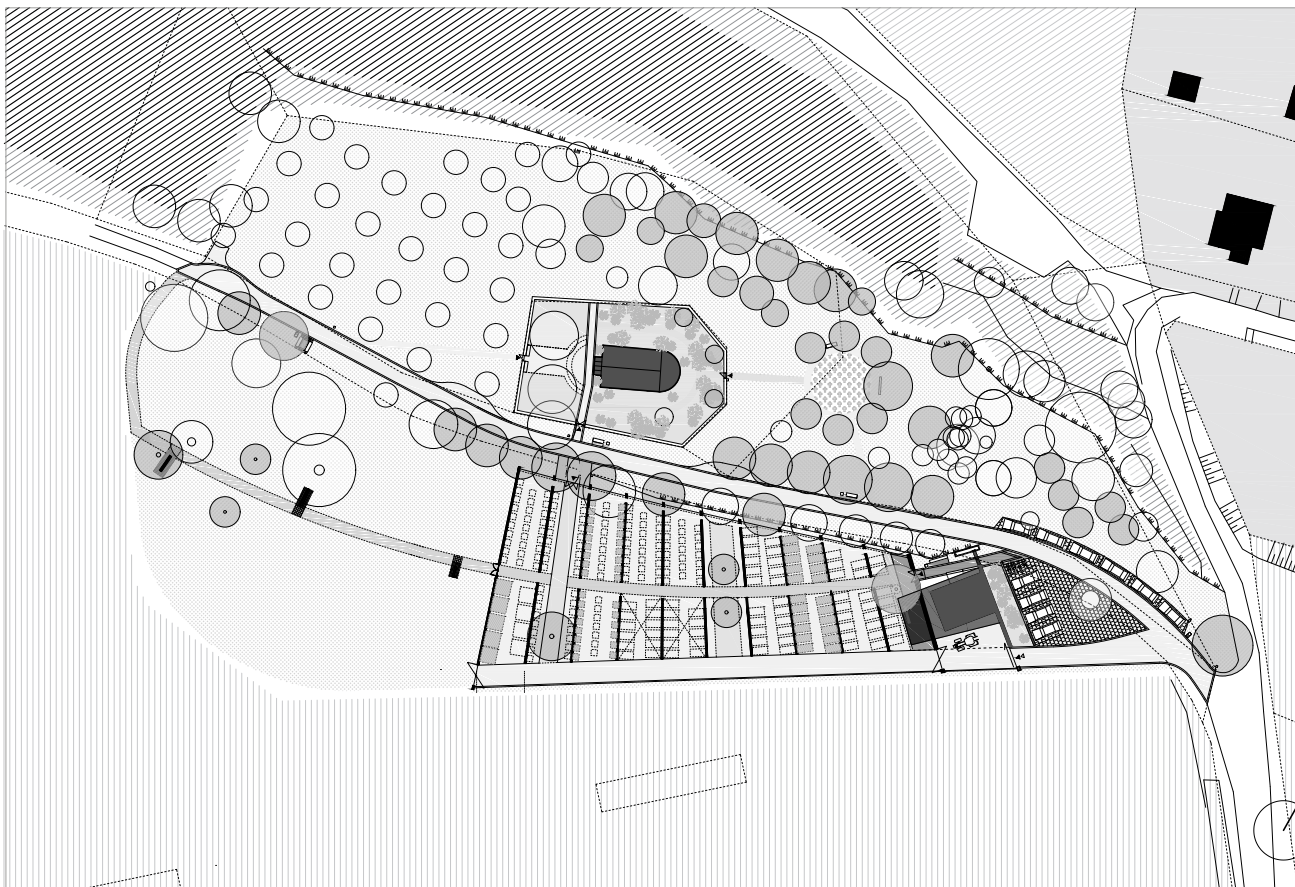
Zrušení ohradní stěny hřbitova

Vstup s kolumbáriumem

Nový průraz zdi ke kapli

Situace

Zahrady se hřbitovem v Praze-Suchdole /
Park with Cemetery in Prague-Suchdol

Autor / Architect
OBJEKTOR ARCHITEKTI / Václav Šuba,
Jakub Červenka

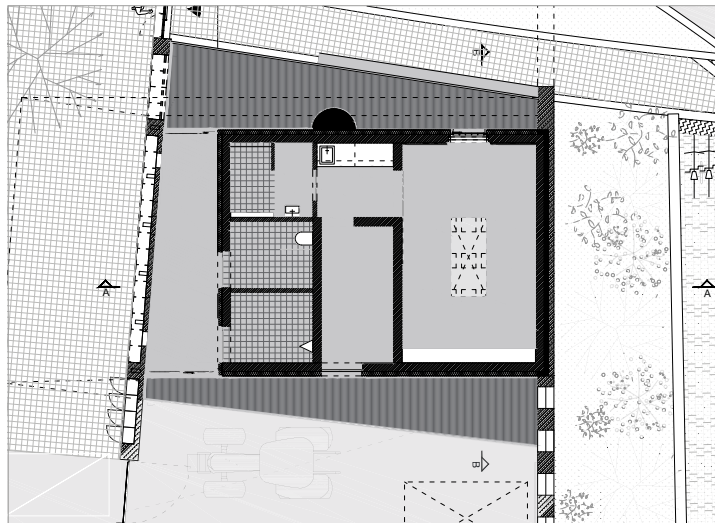
Spolupráce / Cooperation
Martin Rosa, Lucie Medková,
Vendula Krausová

Stavebník / Investor
Městská část Praha-Suchdol

Realizace / Completion
2022

Foto / Photos
PKučera Photography

Půdorys zázemí

Autorská zpráva

Vítězný soutěžní návrh nového hřbitova se odvíjí od stávajících kvalit území – korun vzrostlých stromů, horizontů polního lánu, ohradní zdi, kaple sv. Václava a hlavní osy stezky s alejí pokračující k výhledu z Kozích hřbetů. Definujeme areál pomocí struktur, principů a materiálů. Rozdělení území pomocí systémové mřížky hřbitovních zdí a cest umožňuje snazší přizpůsobování růstu hřbitova aktuálním kapacitním požadavkům při zachování konceptu celku. Stávající krajinu regulujeme a necháváme jí prostor pro přirozený vývoj v čase. U vstupu vzniká novostavba zázemí správce hřbitova s veřejným WC a parkováním. Kapli sv. Václava otevíráme všem přichozím jako úkryt před okolním světem. Lesní porost za kaplí vyhrazuje pro alternativní způsoby pohřbívání a rozptýl na loučce.

Horizontalita, destigmatizace hřbitovního místa, zrušení klasické hřbitovní zdi, průhledy, plynulé napojení areálu hřbitova do volné krajiny – to jsou hlavní témata nově vzniklého veřejného prostoru.

Architect's report

This competition-winning proposal for the new cemetery is based on the existing qualities of the area – the treetops of an elderly chestnut alley, the horizons of surrounding fields, an existing cemetery wall, the local Chapel of St. Wenceslas, and the axis of a trail leading to a rocky lookout facing the Goat Ridges. We defined the cemetery area through structures, principles and materials; dividing the space with a grid of cemetery walls and paths enables organic, long-term growth, while maintaining the essential features of the original design concept. While the landscaping is regulated, some areas have been left less defined to integrate the cemetery gardens into the surrounding fields and meadows over time. A utility shed for the manager of the cemetery has been designed close to the entrance and incorporates public toilets. New parking spots have also been added to the design. The Chapel of St. Wenceslas has also been reopened as a spiritual shelter for anyone who seeks it. The grove behind the chapel is dedicated to alternative burial methods, such as placing ashes in tree roots, or scattering them on the meadow.

The main themes in defining this newly created public space have been to foreground horizontality, destigmatize the cemetery space, keep the enclosure of the cemetery transparent, maintain existing vistas and integrate the entire project into the landscape.

Hodnocení poroty

Na okraji Suchdola vznikl krásný hřbitovní park. Na začátku procházky do lesa je stará alej. Kolem aleje jsou rozmístěna tři tematická zastavení – stará kaplička, hřbitov a rozptylová loučka. Hřbitov tvoří řada vlnek v poli, nízké zidky ohraničující hroby a urnová pole. Důraz je kladen na nejmenší prvky, zde je interiérová architektura kvalitou v exteriéru. Kvalitní jsou také detaily ve hřbitovních zdech jako vodovodní kohoutky, místa k sezení a jednotný vizuální styl nápisů na náhrobních kamenech. A krásně řešené oplocení směrem k přilehlým polím a ve zdi kaple.

Kaple sv. Václava stojí v ohrazené kvetoucí zahradě, což je překvapivá a půvabná kombinace. Lákavé jsou nové branky ve zdi, směrem k sadu a k rozptylové loučce.

Budova, v níž se nacházejí veřejné toalety a domov pro správce hřbitova, sice už není tak přesvědčivá, ale i když přečnávající těžká střecha kontrastuje s jinak působící severskou architekturou a retenční nádrž až příliš odkazuje na koňské stáje Luise Barragana, pozornost věnovaná detailům je stále přítomna. Detaily jsou provedeny jako mřížky, schránky nebo římsy, které nabízejí klidný řád těm, kteří se mohou ocitnout uprostřed chaosu při ztrátě milované osoby. Stěna tvořící kolumbárium je přerušena okny stejné velikosti jako urnové schránky a jako by tak jemně naznačovala, že na druhé straně zdi smrti něco existuje.

Krajinný kontext je zachován, nové drastické prostorové zásahy nejsou provedeny. Architektonické řešení a estetika hřbitova působí přirozeně, vše je navrženo citlivě ke stávající krajině, jako by se ani nic nezměnilo.

Jury's statement

A lovely cemetery park has been made at the edge of Suchdol. The old lane is the start of a forest walk. Set around the lane are three thematic places, a historic chapel, a graveyard and a scatter garden. The graveyard is a series of wrinkles in the field, low walls ordering the graves and urn fields. The focus is on the smallest elements; here, interior architectural quality has been placed outdoors. Nice details in the cemetery walls include water taps, seating places and a unified visual style for the name stones, along with the beautifully designed fences towards the adjacent agricultural fields and in the chapel's wall.

The chapel of St. Wenceslas sits in a walled flowering garden, a surprising and charming combination. New gates in the wall, opening towards the orchard and the scatter garden, are inviting.

The building, housing both public bathrooms and a home for the keeper of the cemetery, is perhaps the least convincing part of the project. But while the heavy, overhanging roof contrasts with the Nordic architecture and the water catchment pool refers a bit too much to the horse stables of Luis Barragan, the attention to detail is still there. Details are made as grids, boxes or ledges, offering a calm order to those who might stand in the midst of the chaos of losing a loved one. The columbarium is punctuated by windows the same size as the urn boxes, as if gently suggesting that there is something on the other side of the wall of death.

The cemetery is designed with a lot of dedication for architecture and a good aesthetic eye. The landscape context is taken for what is was; no new drastic spatial interventions have been made. The architectural interventions are designed in the context of the existing and unchanging landscape.

SÍDLŮ KLOBOUCKÉ LESNÍ, BRUMOV - BYLNICE

Mjölkk architekti

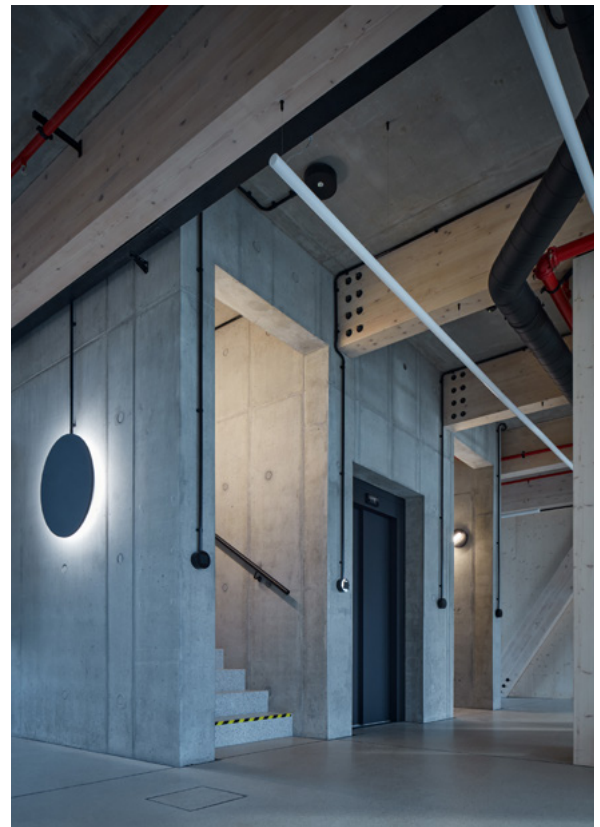
**KLOBOUCKÁ LESNÍ
HEADQUARTERS, BRUMOV-
BYLNICE**

Kuchyň na střeše

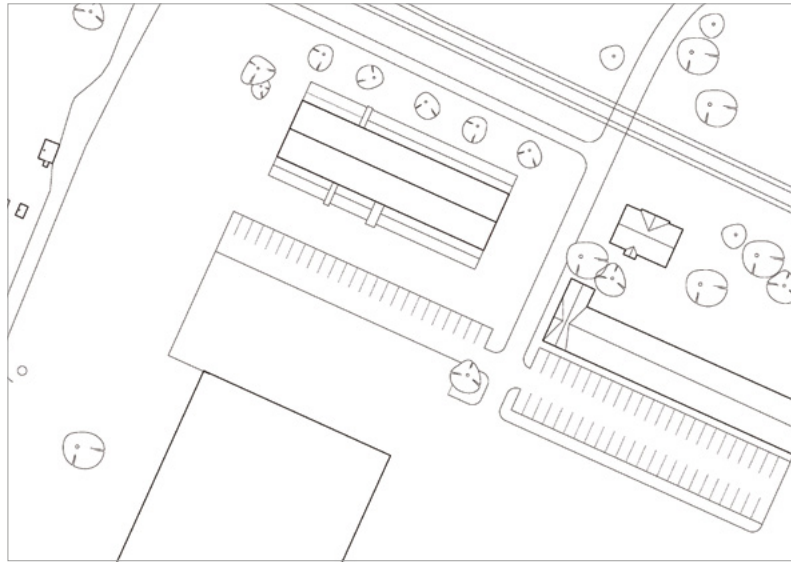
Večerní pohled s vodním elementem

Výtahová šachta a světlo

Pohled v míže

Situační

Sídlo Kloboucké lesní, Brumov-Bylnice /
Kloboucká Lesní Headquarters, Brumov-Bylnice

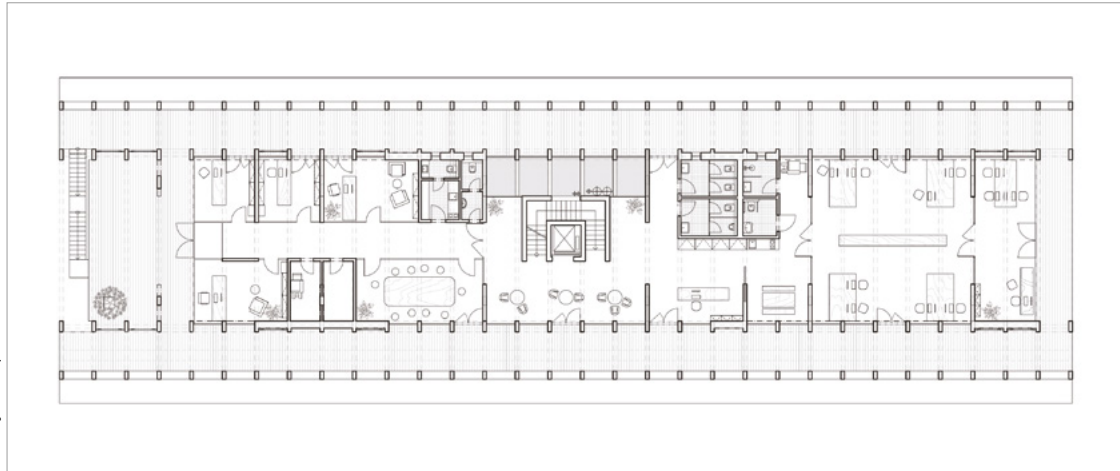
Autoři / Architects
Mjůlk architekti / Jan Mach, Jan Vondrák

Stavebník / Investor
Kloboucká lesní, s. r. o.

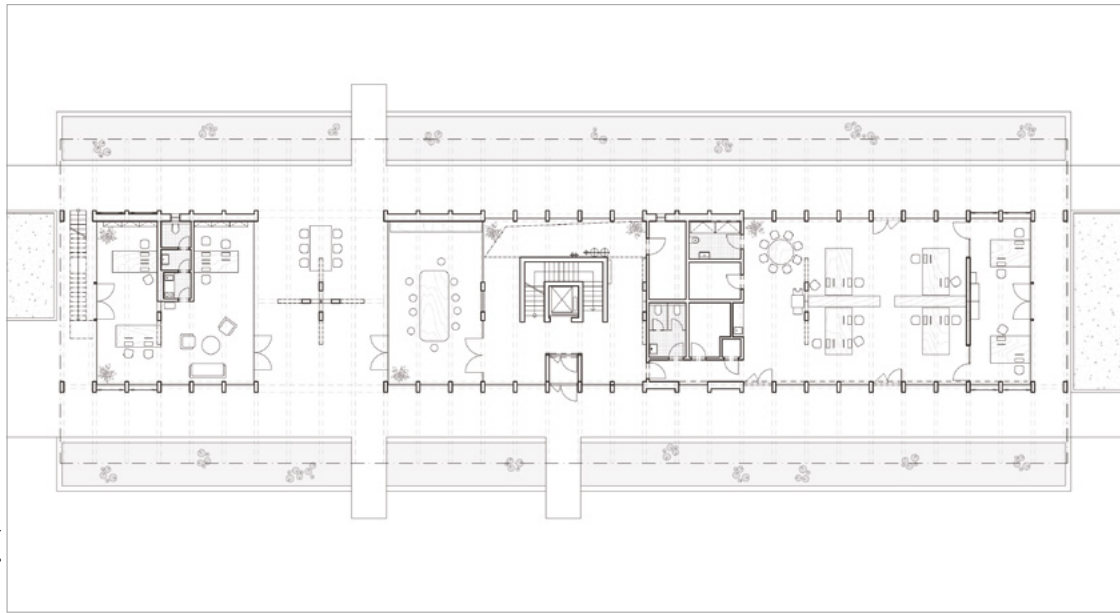
Realizace / Completion
2022

Foto / Photos
BoysPlayNice

Půdorys 1. patra

Půdorys přízemí

Autorská zpráva

Nové sídlo Kloboucké lesní představuje na tisíci metrech základní ideály udržitelného stavebnictví. Stavba poukazuje na aktuální témata a potenciály ekologické výstavby a upozorňuje na možnosti a výzvy, které nás v budoucnosti čekají.

Konstrukce je vyrobena výhradně z materiálu, který vzniká přímo na místě – na lince Kloboucké lesní, necelých 100 metrů od místa stavby. Je to nejprostší a nejstarší stavební materiál – dřevo. Způsob zpracování dřeva je však ryze současný. Použity jsou profily BSH – vlajková loď produktů společnosti. Z BSH profilů je složena rámová konstrukce tradičního tvaru, která se mnohokrát zopakuje a vytvoří dlouhou elegantní hmotu celé stavby. Většina dřeva pochází z nedalekých lesů. Velký důraz se kladl na kresbu dřeva i hustotu vláken a tomu odpovídal výběr lokalit pro těžbu.

Vnitřní technologie domu kombinují moderní technická řešení a selský rozum. Základní konstrukce domu je kombinací těžkého dřevěného skeletu, betonového jádra a ocelových ztužení. Modulární konstrukce domu poskytuje velkou variabilitu použití i v případě, že v budoucnu vznikne potřeba změnit využívaný prostor.

Solární panely na střeše zásobují budovu elektřinou a zároveň plní funkci střešní krytiny. Severní stranu střech pokrývají velké skleněné tabule, které do vnitřních prostor propouštějí dostatek denního světla. Chytře je využívána srážková voda. Ze střechy je odváděna do otevřených nadzemních nádrží, které v létě budovu přirozeně ochlazují a zároveň odrážejí denní světlo do hlubších částí dispozice.

V urbanismu fabriky je pro sídlo zvoleno exponované místo. Severní průčelí objektu je otočené k obci a přijíždějícím návštěvníkům a zároveň svou hmotou zakrývá průmyslové stavby areálu. V druhém plánu dotváří krásnou scénérii Pláňavského hřebene.

Architect's report

The new Kloboucká Lesní headquarters embodies the guiding principles of sustainable design. The team has also been mindful of current environmental thinking, the untapped potential of an environmental approach to construction and further opportunities and challenges awaiting in the future.

The construction is made exclusively from materials produced on site – specifically in the Kloboucká woodland, less than 100 m from the construction site – and relies on the simplest and oldest of building materials: wood. The wood processing method, however, is highly contemporary thanks to the use of BSH profile planking – the company's flagship product. The BSH profiles are combined to form a frame structure with a traditional shape, which is repeated many times to create a long, elegant mass for the entire building.

The building's internal technology combines modern technical solutions and common sense. The basic structure is a combination of a heavy timber frame, a concrete core, and steel reinforcement. The modular design of the HQ is highly flexible, allowing for future changes of use if required.

Solar panels supply the building with electricity and also act as roofing. Large glass panes cover the north side of the roofs, allowing plenty of daylight into the interior spaces. Rainwater is used wisely and drained from the roof into open, above-ground basins that naturally cool the building in the summer and reflect daylight into the deeper parts of the interior.

A prominent location was chosen for the headquarters inside the factory compound. The north-facing façade is orientated towards the town and the visitor's entrance. The building also acts to conceal other industrial halls in the compound, while the Pláňavský ridge provides a beautiful backdrop in the distance.

Hodnocení poroty

Sídlo společnosti se stoletou historií dřevěných výrobků musí být zcela přirozeně vyrobeno ze dřeva. Dřevo je považováno za látku fixující CO₂, jehož snižování nám pomáhá zpomalovat globální oteplování. Stavět ze dřeva je dobré a dřevo krásně voní! Budova slouží jako výkladní skříň společnosti a všechny použité dřevěné díly jsou vybrány z nabídky výrobního katalogu. Pila je vzdálená necelých sto metrů, a tak výroba doslova na místě evokuje samotný počátek architektury, kdy se vykácela mýtina v lese a příbytek postavil z toho, co bylo vytěženo. Vytvořit elegantní stavbu ze dřeva je výzva a v tomto konkrétním případě záleží na velikosti. Díky mnoha žebrům získává vznikají krásné perspektivní pohledy a stavba zapadá do měřítka okolní krajiny. Je dům příliš velký? Ne! Prostory v budově jsou ale velkorysé. V podkroví jsou dvě otevřené místnosti s výhledem, využívané pro setkávání a konference. Střecha je na jižní straně pokryta solárními panely, které propouštějí světlo na severní straně. Velké střešní přesahy vytvořily na fasádách stín. Dešťová voda ze střechy se zachycuje ve dvou nádržích umístěných podél budovy. V horkých dnech voda ochlazuje vzduch a funguje jako přirozená klimatizace, a přitom nespoteblovává žádnou energii. Tato budova je připravena na změnu klimatu. Z hlediska ekologické udržitelnosti jde o vynikající projekt, jeden z nejlepších v tomto roce.

Jury's statement

A headquarters for a company with a 100-year history of timber products quite naturally has to be made out of wood. Wood is seen as a fix for CO₂ emissions, helping us to reduce the rising of global temperature. Building with wood is good, and wood smells great! The building serves as a showcase for the company, and all wooden parts are taken from the pages of the production catalogue. With the sawmill less than a hundred meters away, the hyper-local production echoes the very beginning of architecture – clearing a glade in the forest, and building a hut out of what's been cut down. Making an elegant building from wood is a challenge; here it is size that matters. The many ribs give beautiful perspectives and make it fit in the scale of the surrounding landscape. Too big? Not at all! It makes the spaces in the building generous. The attic features two open air squares with a view, in use for office parties and conferences. The roof is covered with solar panel on the sunny side, letting light in on the north side. The large overhangs create shadow on the façades. Two basins alongside the building collect rainwater from the roof. On hot days, the water cools the air, acting as natural air conditioning and wasting no energy. This building is prepared for climate change. In terms of ecological sustainability it is a superb project, one of the very best this year.

PAMÁTNÍK
LOŠANY
TŘÍ
ODBOJŮ,

IXA

MEMORIAL TO THE THREE
RESISTANCE MOVEMENTS,
LOŠANY

Moruše uprostřed místnosti bez stropu a bez střechy jako symbol svobody, naděje a síly rodu Mašínů

Dochované zdiwo pod vrstvou stríkaného betonu

Vstup do památníku na ose lunety renesanční klenby v místě původní niky

Barokní brána s obnovenými truhlářskými a tesařskými prvky

Vstupní místnost s textem a zvukovou stopou motáku Josefa Mašína

Stálá expozice

Perspektiva – památník, expozice, pietní zahrada

CENA PŘEDSEDY SENÁTU PARLAMENTU ČR MILOŠE
VYSTRČILA / THE PRESIDENT OF THE SENATE OF THE
CZECH REPUBLIC AWARD PRESENTED BY MILOŠ VYSTRČIL

Památník tří odbojů, Lošany / Memorial to the
Three Resistance Movements, Lošany

Autoři / Architects

IXA / Tomáš Hradečný, Klára Hradečná,
Benedikt Markel, Julie Kopecká, Vladěna
Bockschneiderová, Jakub Kochman, Bronislava
Volentičová, Silvia Snopková

Spolupráce / Cooperation

Michael Baroch, Magdalena Piterková,
Patrik Ůlvecký, Dominika Kovandová; st.dio,
s. r. o.; Podzemní stavby Brno, s. r. o.;
Petr Blažek, SIGNUM 1995, s. r. o.,
Etna iGuzzini

Stavebník / Investor

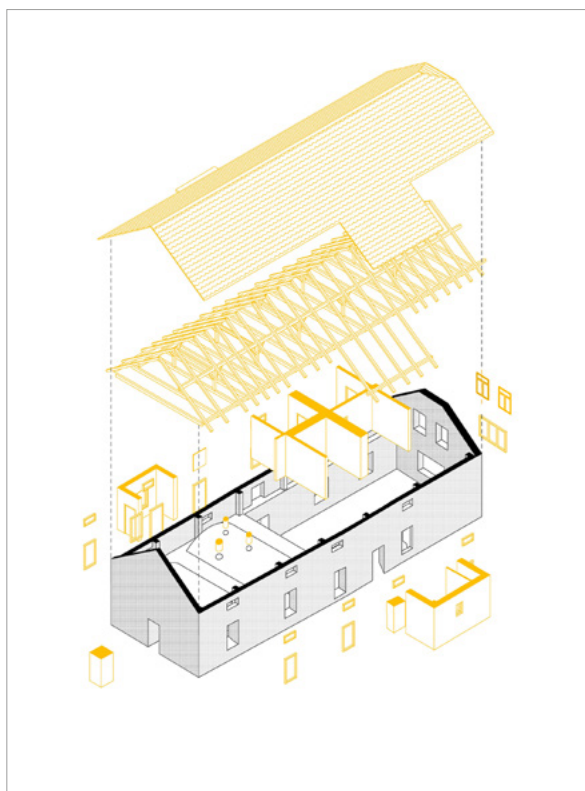
Mašinův statek – památník tří odbojů, z. s.

Realizace / Completion

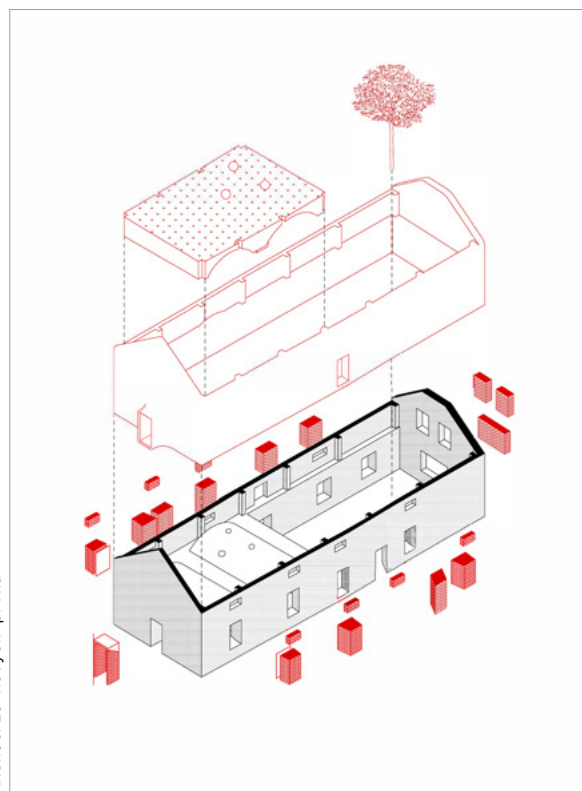
2022

Foto / Photos

Benedikt Markel

Axonometrie bouraných konstrukcí

Axonometrie nových prvků

Autorská zpráva

V roce 2017 získala paní Zdeňka Mašínová po téměř třiceti letech od pádu komunistického režimu rodný statek svého otce Josefa Mašína v Lošanech. Ve stejném roce vznikl spolek s cílem vytvořit zde veřejně přístupný Památník tří odbojů a jeho prostřednictvím uchovat památku a odkaz generálmajora Josefa Mašína a jeho rodiny, která ve 20. století přinesla velké osobní oběti v boji za vlast, svobodu a demokracii.

Památník tří odbojů reflektuje mimořádnou situaci, kdy lze číst moderní historii Československé a České republiky skrze osudy jedné selské rodiny a jejich soupeřících. Památník chápeme jako místo uchování paměti připomínající nejenom podmínky vzniku a života tří odbojů, ale i jejich souvislosti a integritu.

Původní rodný dům Josefa Mašína ztratil mnohými přestavbami svůj charakter. Stopu autenticity tak nese pouze zdivo a klenuté místnosti v přízemí, které je zachované a ukryté pod ochrannou a stabilizační skořápku stříkaného betonu. Ostatní měkké části objektu jako nepůvodní okna a dveře, krov a trámový strop byly odstraněny. S odkazem na umělkyni Rachel Whiteread lze říci, že se jedná o „mumifikaci“ základní struktury, do jejíchž útrob lze vstupovat a procházet skrze ně.

Ve vstupní místnosti je ve dvou protilehlých nikách instalován text dopisu Josefa Mašína, kterým se loučí se svou ženou a dětmi. Zachycení okamžiku plného lásky, bolu i odhodlání, s vědomím přicházející smrti, zpřítomňuje muže, který prožil dva odboje a jeho odkaz zrodil další. Ve druhé místnosti je v klenbě umístěna trojice světlovodů symbolizující tři odboje. Poslední prostor bez střechy je místem pro nadechnutí. Místem, kde roste moruše jako symbol rodu Mašíků, symbol svobody a naděje postupně přerůstající horizont památníku. Sousední hospodářská budova obsahuje trvalou expozici tří odbojů.

Hodnocení poroty

Tento projekt je nádherný. Díky němu se seznámíte s dojemným příběhem odvážné rodiny, která v různých dobách vzdorovala utlačovatelům.

Nechat starý statek rodiny nastříkat betonem není jen radikální aplikací osvědčeného technického řešení používaného pro ruiny, ale také řešením zdůrazňujícím hrůzu a krásu příběhu zároveň, je to pozoruhodná inovace přístupu k péči o památku, která vytváří působivé prostory a abstraktní skulpturu, která nás dojmá a nutí k zamyšlení. Vystává zde také potřeba projevu současné monumentality.

A pozoruhodnost dává ospalé odlehle vesnici vidinu budoucnosti mimo nostalgii, která je pro český venkov tak zjevná...

Architect's report

Zdeňka Mašínová regained her father Josef Mašín's Lošany estate in 2017, almost 30 years after the fall of the communist regime. A society was set up in the same year to create a publicly accessible memorial to the Three Resistance Movements. The intention was to preserve the memory and legacy of Major General Josef Mašín and his family, who made great personal sacrifices in the fight for their country's freedom and democracy in the 20th century. The memorial encompasses an unusual situation in which modern Czechoslovak and Czech history can be read through the destinies of one rural family and their fellow travellers.

The original family home has lost its character due to many reconstructions, but the stonework and vaulted rooms on the ground floor remain authentic and are hidden beneath a protective, stabilising shell of sprayed concrete. The other 'soft' parts of the building, such as non-original windows and doors, the roof truss and the beam ceiling, have been removed. In the entrance hall, two opposing niches display the text of a letter from Josef Mašín, saying goodbye to his wife and children, which captures a moment of love, pain, and determination. The second room features a trio of light pipes symbolising the Three Resistance Movements. The last space has been designed without a roof as a space to breathe. A mulberry tree has been cultivated here as a symbol of the Mašín family, as well as the freedom and hope that gradually grow beyond the horizon of the memorial. The adjacent building contains a permanent exhibition about the Three Resistance Movements.

Jury's statement

This project is beautiful. It makes you come to see the touching story of the courageous family that resisted oppressors over different periods of time.

Allowing the family's old farmhouse be sprayed with concrete is not only a radical application of a proven technical solution for the ruin, it also stresses the horror and beauty of the story. A remarkable innovation in heritage policies, it creates impressive spaces and an abstract sculpture that moves us and makes us think. This shows the need for contemporary monumentality.

At the same time, the remarkable nature of the project somehow gives this sleepy, distant village a future that transcends the palpable nostalgia for the Czech countryside...

ROZŠÍŘENÍ LODŽIÍ
PANELOVÉHO DOMU,
PRAHA

re:architekti studio

**BALCONY
EXTENSION,
PRAGUE**

Srovnání fasád sousedících domů

Detail konstrukce

čelní pohled

Pohled z interiéru

Rozšíření původních balkonů o 90 cm, rohová lodžie

Rozšíření lodžii panelového domu, Praha /
Balcony extension, Prague

Autoři / Architects
re:architekti studio / David Pavlišta, Ondřej
Synek, Jan Vlach, Jiří Žid, Michal Kuzemský,
Vojtěch Ružbatský

Spolupráce / Cooperation
Ivan Beneš

Stavebník / Investor
SVJ Kobylákova 815 a 816

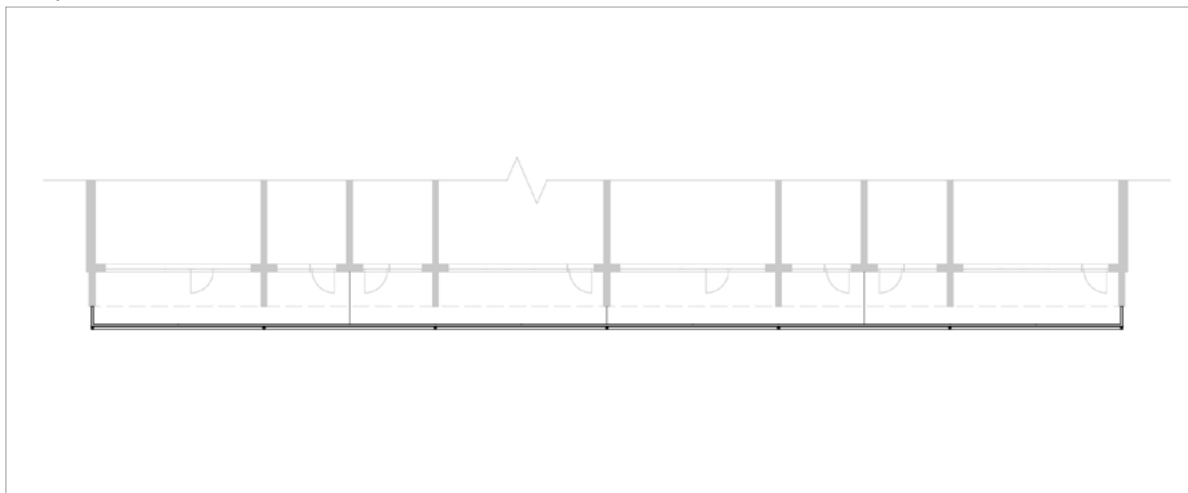
Realizace / Completion
2021

Foto / Photos
Ondřej Bouška

Detail jižní fasády

Půdorys lodžii

Autorská zpráva

Paní Ditrychová je předsedkyní SVJ. Paní Ditrychová chtěla s podporou dalších členů výboru zlepšit kvalitu bydlení svého a svých sousedů. Začali jsme studií s nádechem developmentu (střešní nástavba, komplexní rekonstrukce, doplnění výtahu, rozšíření lodžii). Po střetu s realitou SVJ, několika odvoláních, desítkách hodin schůzí a prezentací jsme skončili se subtilním zásahem, který však zásadně zvyšuje užitnou i tržní hodnotu všech bytů. Lodžie obtížně využitelné hloubky 1,1 m jsme pomocí konzolové konstrukce rozšířili přibližně na 2 m. Každý byt má nyní jednu souvislou lodžii namísto dvou menších. Vlastníci jednotek si sami volili z možností snížení parapetů, přímého vstupu na zahradu, materiálu podlahy lodžie. S výjimkou vybourání parapetů některých bytů zůstává původní konstrukce nedotčena. Konzoly z ocelových svařenců jsou navrženy tak, aby tvořily statickou sanaci citlivých spojů panelových dílců. Konzoly jsou opatřeny protipožárním nástřikem, ostatní ocelové konstrukce jsou žárově zinkované. Stropy nad rozšířenou částí jsou ocelobetonové, podlahu tvoří modřínová či dřevoplastová prkna, dle přání majitele bytu. Konstrukce umožňuje do-
datečné osazení zasklení.

Architect's report

Homeowners living in a 1970s residential block decided to improve their ageing building. We began with a more radical idea involving a rooftop development but, after several drawbacks caused by disputes among the homeowners, we ended up with a more subtle intervention, which still substantially increases the use of the loggias, as well as the market value of all the apartments. We extended the depth of the loggias from 1.1 m to approx. 2 m using a simple cantilevered structure. Each apartment now has one continuous loggia instead of two smaller ones. Each homeowner made choices regarding windows, flooring, garden access, etc. With the exception of enlarged windows in some apartments, the original structure remains intact. The cantilevers made of welded steel are designed not only to support the extension, but also to stabilise and support sensitive joints within the original structure. The cantilevers are coated with fire-proofing and the additional steelwork is hot-dip galvanised. The ceilings above the extension are thin concrete slabs. The floor is covered by larch or wood-plastic panels, depending on the wishes of the individual apartment owners. The construction allows for additional glazing at a later date.

Hodnocení poroty

Na první pohled nenápadný projekt je kvalitním příkladem minimálního zásahu, který vytváří maximální užitnou hodnotu. Pozoruhodný je proces přípravy projektu a silný příběh paní Ditrychové, která jej iniciovala a byla nepochybně hybnou silou jeho realizace. Projekt vznikl příkladným procesem hledání konsenzu mezi vlastníky bytů.

Ke zkvalitnění bydlení významně přispěl nenápadný zásah v podobě dva metry širokého průběžného přístupového balkonu. Stávající vložené balkony, které byly dříve obtížně využitelné, se staly plně funkčním prostorem náležejícím k bytům, propojily dříve oddělené místnosti s novou venkovní terasou a v neposlední řadě zvýšily hodnotu bytů.

Rozšíření balkonů působí v tomto kontextu jako přirozená součást vývoje domu, kdy nová vrstva citlivě respektuje tektoniku původního obytného bloku. Poměr energie vynaložené na realizaci záměru k samotné hodnotě investice je pravděpodobně nejvyšší ze všech nominací. Celý proces a výsledek je významnou transformační inspirací pro podobné typologické rekonstrukce.

Byli jsme svědky hrdosti obyvatel na vlastnictví něčeho výjimečného. Tento pocit snad bude pokračovat jako pozitivní vlnový efekt přesahující fyzické hranice budovy.

Jury's statement

At first glance, this inconspicuous project is a high-quality example of minimal intervention creating maximum utility value. The process of the project preparation and the strong story of Mrs. Ditrychová, who initiated it, is remarkable and she has been undoubtedly the driving force behind its realisation. The project emerged through an exemplary process of negotiation and the search for a high-quality consensus amongst the apartment owner-occupiers.

A subtle intervention in the form of a two-meter wide continuous access balcony significantly contributed to the improvement of the quality of living. The existing inset balconies, which were previously difficult to use, became fully usable amenity space, connecting previously separate rooms with a new outdoor terrace and increasing the value of the apartments.

The extension of the balconies acts in this context as a natural evolution, where the new layer is sensitive and respectful of the tectonics of the original housing block.

The ratio of the energy spent the implementation relative to the investment value itself is probably the highest among all the nominees. The entire process and result are a significant and transformative inspiration for similar typological refurbishments.

We witnessed a sense of ownership and pride among the inhabitants, which will hopefully continue as a positive ripple effect that extends beyond the physical boundaries of the building.

ČESTNÉ

UZNÁNÍ

HON

HONORABLE

MENTION

VEŘEJNÉ PROSTRANSTVÍ MEZI ŠKOLAMI V ČERVENÉM KOSTELCI

2021

PUBLIC SPACE BETWEEN
SCHOOL BUILDINGS IN
ČERVENÝ KOSTELEČ

Pomník padlým

Dětské hřiště

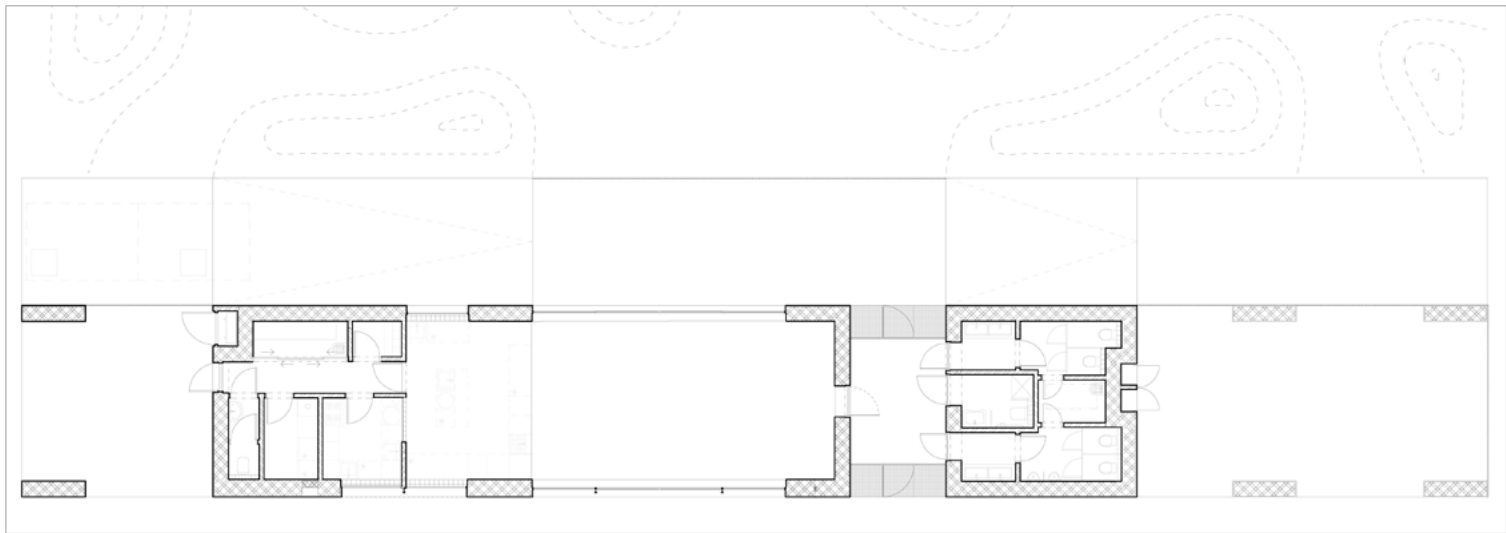
Průhled pavilonem

Pohled z ulice

Ulice 17. listopadu

Půdorys pavilonu

ČESTNÉ UZNÁNÍ POROTY / HONORABLE MENTION
OF THE JURY

Veřejné prostranství mezi školami v Červeném
Kostelci / Public Space Between School Buildings
in Červený Kostelec

Autoři / Architects
2021 / Peter Lényi, Ondrej Marko, Marián Lucký,
Jana Smolíková, Anna Kvasniaková, Michaela
Lorinczová, Juraj Hariš, Monika Bočková,
Laboratórium architektúry krajiny /
Michal Marcinov, Zuzana Antolíková

Spolupráce / Cooperation
Šárka Ullwerová, Jitka Ullwerová, Adam Beneš,
Tomáš Buriánek, Marek Šebesta, Martin Počta,
Vlastislav Vlach, Ondřej Zástěra, Oldřich
Nýdrle, Lenka Dachovská, Lenka Balážová

Stavebník / Investor
Město Červený Kostelec / The Town
of Červený Kostelec

Realizace / Completion
2022

Foto / Photos
Matej Hakár

Autorská zpráva

Na jižní hraně priestranstva je frekventovaná cesta, od jadra územia ju oddeľuje hmota pavilónu. Je orientovaný tak, aby ortogonálne ohraničoval jadro územia, vytyčoval na juhu pri ceste nevyhnutný priestor na parkovisko a zároveň ponechával pohľad na neoklasicistickú budovu Mestskej sporiteľne z roku 1928 od architekta Jindřicha Freiwalda so sochami od Otakara Šveca. Dnes je v nej časť Mestského úradu, škôlka a zopár bytov. Pavilón bol navrhnutý tak, aby poskytol priestor pre drobnú gastroprevádzku (aktuálne cukráreň).

Priestor severne od pavilónu ohraničujú z boku školské budovy, na severe divadlo od architekta Roberta Dvořáčka, severovýchodne sa otvára priestor do sadu, k cintorínu a k Sokolovni. Priamo pri pavilóne je ihrisko s dostatkem priestoru pre rôzne herné prvky, fontánu a posedenie. Ihrisko umožňuje pešiu priestupnosť a priehľady všetkými potrebnými smermi. Už počas krátkej prevádzky sa ukázalo, že počas teplých mesiacov je priestor medzi deťmi chodiacimi do školy natoľko úspešný, že bolo nutné prevádzkové hodiny fontány nastaviť tak, aby začala striekať až po začatí školského vyučovania. Učiteľia sa totiž sťažovali, že deti chodia do školy mokré.

Severná polovica priestoru je formálnejšia, s ústredným pomníkom od kosteleckého sochára Břetislava Kafku. Kompozícia chodníkov, spevnených plôch a mobiliáru je symetrická. Tichší charakter priestoru s konfiguráciou sedenia sa ukázali vhodné na vyučovanie v exteriéri. Počas pár mesiacov po otvorení si ho škola osvojila.

Architect's report

A newly built pavilion to the south acts as a buffer that separates the public space from the main road. The pavilion is orientated in an orthogonal fashion, which creates the space for a parking lot. The location also allows a view of the neoclassical school building, which houses part of the municipal office and a kindergarten. The pavilion was designed to accommodate a small cafe or bistro, public toilets and covered bike racks.

Adjacent to the pavilion is a children's playground with modelled hillocks, a fountain and seating arranged to leave pedestrian routes open and maintain views across the space. The playground immediately became very popular among the local children, so it was necessary to restrict the operating hours of the fountain to after school only.

The northern half of the public space is more formal and concentrated around a locally sculpted memorial. It was originally used to commemorate the victims of the First World War; victims of the Second World War were subsequently added and the monument was reinstalled in 1946. The composition of the sidewalks, paved areas and furniture is symmetrical. The quieter nature of this space with a specifically designed seating configuration makes it suitable for outdoor teaching. Within a few months of its opening, teachers and students had adopted it for regular use.

Hodnocení poroty

Byl už skoro čas večere, ale nové veřejné prostranství v Červeném Kostelci ještě stále pulzovalo dětmi, jejich rodiči, nejrůznější mládeží a děvčátky na houpacích konících. Ve městě s osmi tisíci obyvateli to všechno působilo úplně přirozeně, a přitom toto místo představuje mohutný urbanistický skok pryč z dob komunistického dědictví. Zděděné školy postavené v sovětském stylu obvykle působí jako izolované ostrovy, které jsou po všech stránkách odtržené od města a jeho přirozeného života. Červenokostelecký veřejný prostor mezi školními budovami přitom tuto narušenou rutinu zcela změnil a odvážně propojil město se školou veřejným prostorem, který zve k setkávání lidí všech věkových kategorií.

Prostor vypadá a působí jako demokratická agora, která propojuje okolní veřejné budovy, jako je škola, městské divadlo, restaurace a pavilon s cukrárnou. Nejdůležitější je však to, že spojuje lidi. Pomocí dobře naprogramovaného a navrženého veřejného prostoru a polootevřeného pavilonu cukrárny se podařilo integrovat život školy do života města a naopak.

Projekt získává čestné uznání právě za přístup k veřejnému prostoru...

Jury's statement

It was almost dinner time, yet the new public space in Červený Kostelec was still buzzing with kids, their parents, all kinds of youth, and girls riding rocking horses. It all seemed so natural in a city with a population of 8000, yet it represents a powerful urban leap from the communist legacy.

Inherited soviet-built schools usually feel like isolated islands, disconnected in all aspect from the city and its natural life. Meanwhile, the Červený Kostelec public space between school buildings completely changed this distorted routine, and boldly connected the city with the school via a public space that invites people of all ages to gather.

The space looks and feels like a democratic agora, connecting surrounding public buildings such as the school, a city theatre, a restaurant and an ice cream pavilion. Most importantly though, it connects people. With the help of a fairly programmed and designed public space and the semi-open ice-cream pavilion, school life has been integrated into city life, and vice versa.

The project is given an honorable mention specifically for its approach to public space.

VÝJIM

POČIN

UN

MEČNÝ

NIQUE

ACHIEVEMENT

CBArchitektura

Miroslav Vodák
a Tomáš Zdvihal

Odůvodnění Akademie ČCA

V rámci České ceny za architekturu jsou Akademií ČCA oceňovány výjimečné aktivity na poli architektury. Ocenění za Výjimečný počín se letos dostalo spolku CBArchitektura, za kterým stojí od roku 2012 architekti Miroslav Vodák a Tomáš Zdvihal. Jedná se o neformální sdružení architektů v Českých Budějovicích s cílem pozitivně ovlivňovat současnou podobu tohoto města a kraje, a to i v dlouhodobějších vizích. Témata spolku se věnují základním otázkám: jak stavět – proč stavět – co stavět, jak si vybrat architekta, co může přinést architektonická soutěž nebo architektonický workshop, a dále významu kvality veřejných staveb a veřejného prostoru. „I když spolek CBArchitektura vznikl nad půdorysem vztahu k odpovědnosti ke svému městu, tak se v průběhu let jejich aktivity přesunuly i na celorepublikové působení. Platforma CBArchitektura se intenzivně věnuje nasměrování kroků vedoucích ke kvalitní architektuře, kterou následně propaguje a představuje. Miroslav Vodák a Tomáš Zdvihal působí v řadě odborných komisí, přednášejí, publikují a zároveň patří mezi organizátory architektonických soutěží v rámci republiky,“ oceňují akademici a vyzdvihují „snahu nalézt vzájemnou shodu všech aktérů na řešení konkrétních stavebních záměrů a koordinaci diskuse mezi politiky.“

Academy Statement

As part of the Czech Architecture Award, the CAA Academy recognises outstanding activities in the field of architecture. This year's award for Unique Achievement goes to the CBArchitektura association, led by architects Miroslav Vodák and Tomáš Zdvihal since 2012. CBArchitektura is an informal association of architects in České Budějovice with the aim to positively influence the shape of the city and region and a long-term vision. The association deals with fundamental issues – how, why and what to build, how to choose an architect, how to understand the value of an architectural competition or workshop and the importance of quality public buildings and space. “Even though CBArchitektura was created on a blueprint of responsibility to its city, over the years their activity has become nationwide in scope. CBArchitektura is working hard to guide the steps leading to quality architecture, which it subsequently promotes and presents. Miroslav Vodák and Tomáš Zdvihal are active in a number of professional commissions, lecture, publish and are among the organisers of architectural competitions across the Czech Republic,” notes the Academy in appreciation, further highlighting their “the efforts to find consensus among all stakeholders to address specific construction projects and to coordinate discussions among politicians.”

Den architektury v Českých Budějovicích, 2012

Průvodce architekturou / Jihočeský kraj; Příklady dobré praxe 1990–2016

Pouliční slavnost Krajinské korzo, České Budějovice, 2013

Foto archiv CBArchitektura

bud jovice

... umět vysvětlit veřejnosti záměry a plány města, při realizaci těchto plánů se snažit dosáhnout co největší míry shody a zohlednit připomínky veřejnosti (veřejná projednání, informovanost) ... umět vytvářet prostor pro iniciativu, poskytnutí šance těm, kteří chtějí spolupracovat, pomáhat ... umět si všimnout potřeb veřejnosti (komunikační strategie města České Budějovice).

CENY

PARTN

PA

ERŮ

RTNER

AWARDS

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

SOKEC – SPOLÉČENSKO KULTURNÍ CENTRUM, HRUŠOVANY U BRNA

caraa.cz

COMMUNITY CULTURAL HRUŠOVANY U BRNA CENTER,

Pohled ze zahrady

Výčep

Půdorys přízemí

CENA MINISTERSTVA PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR ZA
PROSAZOVÁNÍ KVALITNÍ VÝSTAVBY PROSTŘEDNICTVÍM
ARCHITEKTONICKÝCH SOUTĚŽÍ

MINISTRY OF REGIONAL DEVELOPMENT AWARD FOR THE
PROMOTION OF QUALITY CONSTRUCTION THROUGH
ARCHITECTURAL COMPETITIONS

SOKEC – Společensko-kulturní centrum /
Community Cultural Center, Hrušovany u Brna

Autoři / Architects
caraa.cz / Štěpán Kubiček, Martina Buřičová,
Jan Novotný, Jonáš Krýzl

Stavebník / Investor
Obec Hrušovany u Brna

Realizace / Completion
2021

Foto / Photos
Tomáš Slavík

Odůvodnění

Společensko-kulturní centrum SOKEC je příkladem vhodného postupu přípravy veřejných investic, kdy jeho realizaci předcházela architektonická soutěž. Dalším následováním vhodným principem je obnova zanedbaného území, kdy stavba vznikla na místě dožilé sokolovny v historické zástavbě obce. Je tak zachována paměť místa, které bylo ke společenskému a kulturnímu účelu dlouhodobě využíváno. Obec realizovala stavbu, která splňuje všechny současné požadavky kladené na tento druh staveb, a navíc se jí podařilo kultivovat i navazující veřejný prostor. Ministerstvo pro místní rozvoj oceňuje umírněný, ale reprezentativní výraz objektu, vhodné měřítko stavby reflektující okolní zástavbu i propojení interiéru s exteriérem jak směrem do ulice, tak do zahrady, která tvoří důležitou součást projektu. Dojem umocňuje práce s tradičními materiály i propracované detaily.

Rationale

The SOKEC Community and Cultural Center is an example of an appropriate procedure for the preparation of public investments, where the implementation was preceded by an architectural competition. Another principle worth following is the renewal of an abandoned location, the previous site of an old Sokol building in the town's historic centre. The memory of a place long used for community and cultural purposes has thus been preserved. The municipality has implemented a building that meets all current requirements for this type of construction, and has also managed to cultivate the adjacent public space. The Ministry for Regional Development commends the restrained, yet impressive appearance of the building, its appropriate scale, which reflects the surrounding environment and the connection of interior and exterior spaces, both in the direction of the street and towards the garden, which is an important part of the project. The impression is enhanced by work with traditional materials and sophisticated details.

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

GOČÁROVA

GALERIE,

PARDUBICE

TRANSAT

architekti

GOČÁR

GALLERY,

PARDUBICE

Hlavní schodiště, 3. patro

CENA MINISTERSTVA PRŮMYSLU A OBCHODU
ZA PŘÍKLADNOU REVITALIZACI BROWNFIELDU

THE MINISTRY FOR INDUSTRY AND TRADE
AWARD FOR REVITALISATION OF
A BROWNFIELD SITE

Gočárova galerie, Pardubice /
Gočár Gallery, Pardubice

Autoři / Architects
TRANSAT architekti / Petr Všeetečka,
Robert Václavík, Karel Menšík,
Tereza Novotná

Spolupracovníci / Collaborators
Kajetán Všeetečka, Monika Šafařová,
STABIL, s. r. o., OPTIMAL Engineering,
spol. s r. o., TRASER CZ, s. r. o.

Stavebník / Investor
Pardubický kraj

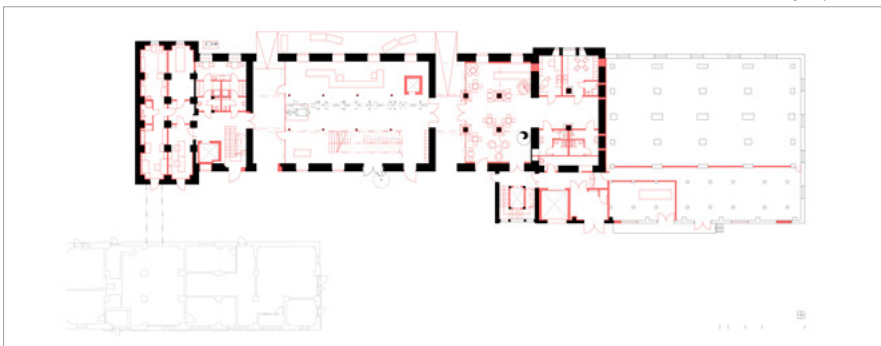
Realizace / Completion
2022

Foto / Photos
Tomáš Kubelka

Výstavní sál, 3. patro

Půdorys přízemí

Odůvodnění

Gočárova galerie v Pardubicích je součástí unikátního brownfieldu Automatických mlýnů bratří Winternitzů, který se podařilo zachránit a příkladně zrekonstruovat na moderní kulturně-společenskou městskou čtvrť pomocí partnerství veřejného, soukromého a neziskového sektoru (Mariany a Lukáše Smetanových, statutárního města Pardubice a Pardubického kraje). Nejenže tak historický památkově chráněný komplex budov Automatických mlýnů zůstává i nadále výraznou dominantou města, stejně jako v dobách jeho realizace Josefem Gočárem v roce 1911, ale umocňuje svůj celospolečenský význam a stává se nepřetržitě pulzujícím kulturním prostorem – s inovativním vzdělávacím centrem Sféra, městskou galerií současného umění GAMPA a krajskou Gočárovou galerií, které budou v příštích letech doplněny o bytové a komerční objekty a občanskou vybavenost v navržených novostavbách. Díky promyšlené koncepci zadavatelů a spolupráci s předními českými architektonickými ateliéry vzniká výjimečný projekt, který nenásilně propojuje jednotlivé budovy, veřejný prostor i náplavku řeky Chrudimky. Cihlová rondokubistická budova Gočárové galerie nabízí po citlivé rekonstrukci ateliérem Transat Architekti nejen sbírky českého výtvarného umění, ale také relikty připomínající dřívější funkci mlýnů. Na obnově objektu bývalé mlýnice je patrné detailní pochopení Gočárové kompozice. Použití materiálů, technologií i konstrukcí v té nejčistší formě propojuje historii a současnost.

Rationale

The Gočár Gallery in Pardubice is part of the Winternitz Brothers' Automatic Mills, a unique brownfield site. Thanks to a public, private and non-profit partnership (Mariana Smetanová and Lukáš Smetana, the City of Pardubice and the Pardubice Region), it has been preserved and transformed in an exemplary renovation into a modern cultural-social city district. As a result, not only will the historic, listed Automatic Mills complex remain a major landmark of the city, just as it was when built by Josef Gočár in 1911, but will increase its social importance and become a vibrant, pulsing cultural space. The complex includes the innovative education centre Sféra, the GAMPA municipal gallery of contemporary art and the regional Gočár Gallery, which, in the coming years, will be complemented by residential and commercial buildings and civic amenities in proposed new buildings. Thanks to the contracting parties' thoughtful concept and collaboration with leading Czech architectural studios, an excellent project has been created, which gently connects individual buildings, public space and the Chrudimka riverbank. Now sensitively restored by Transat Architekti, the brick, rondocubist Gočár Gallery offers a collection of Czech visual art, along with relics of the mills' previous use. A detailed understanding of Gočár's composition is evident in the restoration of the mill building. The use of materials, technology and construction in the purest form connects history with the present.

AGENTURA OCHRANY
PŘÍRODY A KRAJINY
ČESKÉ REPUBLIKY

studio

AEIOU

SPOLEČENSKÝ SÁL
CENTRA V LIDEČKU

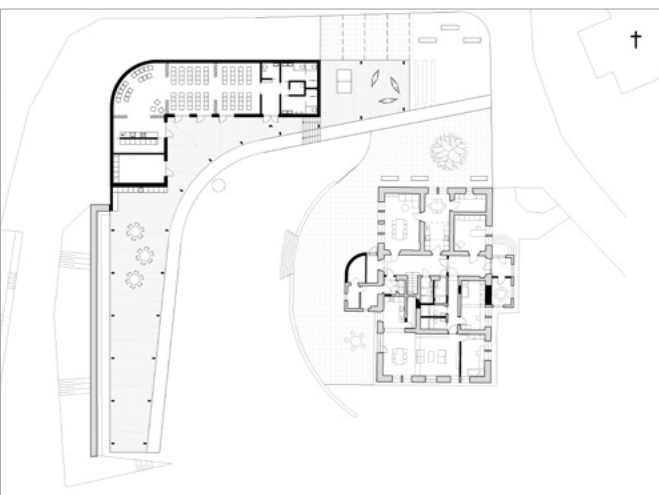
PARISH COMMUNITY
LIDEČKO

CENTER,

Pohled z vnitrobloku

Pohled z ulice

Celkový pohled

Půdorys přízemí

CENA AGENTURY OCHRANY PŘÍRODY A KRAJINY
ZA CITLIVÉ A ŠETRNÉ ŘEŠENÍ STAVBY VE VENKOVSKÉM
PROSTŘEDÍ

THE NATURE CONSERVATION AGENCY AWARD FOR
A SENSITIVE AND ENVIRONMENTALLY FRIENDLY
CONSTRUCTION IN A NATURAL LANDSCAPE

Společenský sál Farního centra v Lidečku /
Parish Community Center, Lidečko

Autoři / Architects
studio AEIOU / Jan Vojtíšek, Jakub Staník

Spolupráce / Cooperation
Martin Veřmiřovský, Diana Bevelaquová,
Tomáš Pevný, Tamara Vojtíšková

Stavebník / Investor
Římskokatolická farnost Lidečko

Realizace / Completion
2022

Foto / Photos
Martin Zeman

Odůvodnění

Agentura se rozhodla ocenit realizaci Společenského sálu Farního centra v Lidečku, a to zejména za hmotově i materiálově citlivé řešení v exponované části obce v Beskydech. Přestože je objekt občanské vybavenosti umístěn na vyvýšeném místě ve svahu, nekonkuruje svojí hmotou kostelu sv. Kateřiny Alexandrijské ani historické budově fary. Architektura společenského sálu pracuje se symbolikou procesní cesty a vytváří veřejný prostor na místě, kde dříve stávalo kulturní centrum z 50. let 20. století. Díky promyšlenému konceptu veřejných prostranství dochází k úzkému kontaktu a propojení stavby a lidí s okolní krajinou. K prolínání dochází zejména pomocí reprezentativního prostoru před kostelem, zastřešené části podél cesty i terase zahrnující torzo zdi původní budovy. Dřevěná konstrukce a šindelový obklad fasád odkazují na tradici místní lidové architektury v Beskydech.

Rationale

The agency has decided to recognise the Parish Community Center in Lidečko, particularly for its sensitive use of materials and mass in a prominent part of a village in the Beskid Mountains. Although the building containing community amenities sits in an elevated position, on a slope, its mass does not compete with the Church of St. Catherine of Alexandria or the rectory. The architecture of the social hall incorporates the symbolism of the processional route and creates a public space on the location of a former cultural centre from the 1950s. A thoughtful approach to the concept of public space has resulted in close contact and connection of the building and its users with the surrounding landscape. This integration occurs, for example, in the formal space in front of the church, the roofed section along the path and the terrace incorporating the wall of the original building. The wooden construction and the shingled cladding of the façade reference the traditional folk architecture of the Beskids.

DAM architekti

HOLEČKOVA 26, PRAHA 5

HOLEČKOVA 26, PRAGUE 5

Schodiště s recepcí

CENA SPOLEČNOSTI CENTRAL GROUP ZA INOVATIVNÍ
PŘÍSTUP K ŘEŠENÍ NOVÉHO BYDLENÍ

THE CENTRAL GROUP AWARD FOR AN INNOVATIVE
APPROACH TO DESIGNING NEW HOUSING

Holečkova 26, Praha 5 / Holečkova 26, Prague 5

Autoři / Architects
DAM architekti / Richard Doležal, Lenka
Kadrmasová, Marek Topič, Hana Kozohorská

Spolupráce / Cooperation
Lukáš Soukup, Stella Boechat Cordeiro,
Jan Holna

Stavebník / Investor
Innerio Praha s .r. o.

Realizace / Completion
2022

Foto / Photos
Jiří Šebek

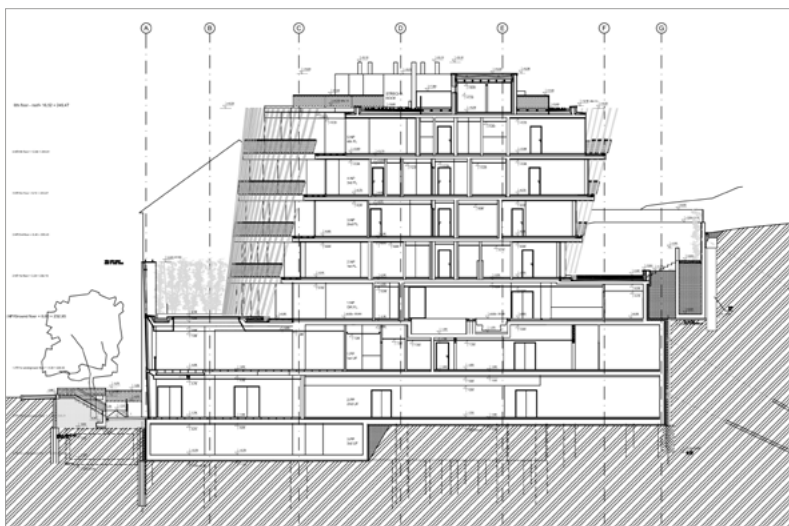
Situace

Odůvodnění

Město sestává z domů, které utvářejí jeho kostru a rámu-
jí jeho každodenní životní funkce. A pak je zde několik
staveb, které se do této každodennosti odmítají zařadit
a záměrně se tzv. městotvornosti vzdávají, aby ji tím
naopak zdůraznily... A mezi takové domy patří Polyfunkční
objekt Holečkova 26 od studia DAM architekti. Hlavní bu-
dova ve tvaru elipsy stojí na ortogonálním soklu s neby-
tovými prostory, který tvoří uliční frontu. Samotné byty
jsou pak všesměrně orientovány a využívají odstup od
sousedních objektů k dokonalému proslunění a prosvět-
lení. Architektura domu je charakteristická použitím sub-
tilních ocelových konstrukcí, které vytvářejí dojem pro-
storové přímkové plochy. Polyfunkční objekt Holeč-
kova 26 je zdařilou ukázkou ambiciózní solitérní vestavy
do struktury města.

Rationale

A city is composed of the buildings that form its skeleton
and frame its day-to-day life. Then there are some build-
ings that refuse to conform to this everyday reality and
deliberately forgo “citymaking” in order to emphasise it...
Holečkova 26, a multifunctional building by DAM architek-
ti, is one such building. The elliptically-shaped main build-
ing stands on an orthogonal plinth containing non-resi-
dential units, which create a street front. The apartments
are then orientated in all directions, taking advantage of
the distance from neighbouring buildings to provide ex-
cellent sunlight and illumination. The building’s architec-
ture is defined by the use of subtle steel constructions,
which create the impression of a spacious, linear surface.
Holečkova 26 is a successful example of a single ambi-
tious building integrating into the urban fabric.

Řez

VEKRA
OKNA | DVEŘE

FIBONACCI, PRAHA

Marco Maio Architects

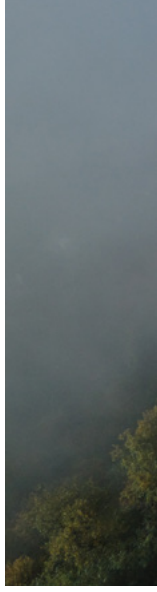
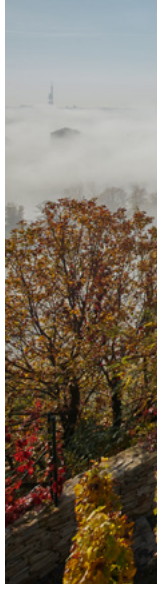
FIBONACCI, PRAGUE

Podzimní pohled na terasu

Fibonacciho spirála v mlhavém ránu

Pohled na vlnice a Fibonacci

CENA SPOLEČNOSTI VEKRA ZA POVÝŠENÍ
ELEMENTÁRNÍHO STAVEBNÍHO PRVKU
NA UMĚNÍ

THE VEKRA AWARD FOR THE ELEVATION OF
FUNDAMENTAL BUILDING ELEMENTS TO ART

Fibonacci, Praha / Fibonacci, Prague

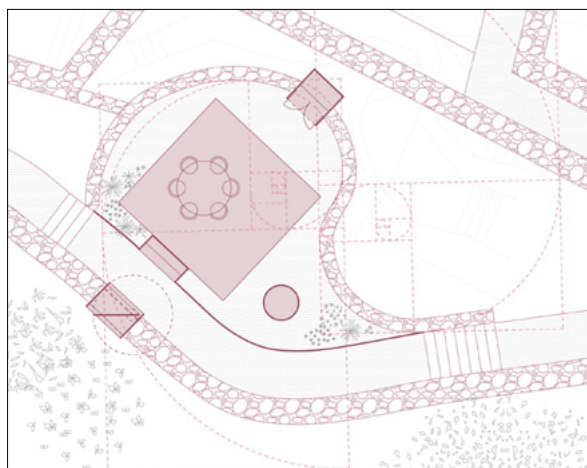
Autoři / Architects
Marco Maio Architects / Marco Maio,
David Obrovnik, Kaja Likar,
Katarína Kobale

Spolupráce / Cooperation
COR-TEN works / Jakub Ščerba

Stavebník / Investor
Pražské vinařství Jabloňka

Realizace / Completion
2022

Foto / Photos
BoysPlayNice

Půdorys

Odůvodnění

Když dva dělají totéž, není to totéž. Člověk by si řekl – obyčejná zídka. Shodně jako v našem případě – obyčejné okno. V obou situacích lze však něco tak elementárního povýšit na umění, na hodnotu, která nepodléhá době ani trendům... Původní kamenné zdi a odkryté ruiny se zde přirozeně přelévají prostřednictvím nekonečné posloupnosti Fibonacciho spirály do nových přírodních prvků, které dotvářejí terasovitý vinohrad – vítanou oázu v ruchu velkoměsta. U nás ve VEKŘE denně vyrobíme více než 1 500 oken a namontujeme více než 150 zakázek, a i přes tak vysokou produkci již desítky let nepolevujeme v důrazu na detail, funkčnost, nadčasovost a trvanlivost. U projektu Fibonacci vnímáme silný otisk naší filozofie. Hmota obyčejného kamene byla přetavena v krásu, funkčnost, dlouhodobost a hloubku detailu. Věříme, že stejně tak jako náš vklad do udržitelnosti zde bude desítky let, také projekt Fibonacci bude zrát jako víno v okolních vinohradech.

Rationale

When two people do the same thing, it's not the same thing. One might think, it's just an ordinary wall. Or, in our case, it's just an ordinary window. Still, in both situations, it's possible to elevate something so fundamental to the level of art, a value that transcends the moment or current trends...

Through the infinite sequence of the Fibonacci spiral, the original stone walls and ruins uncovered here naturally spill over into new, natural elements that complement the terraced vineyards – a welcome oasis amid the big-city bustle. At VEKRA, we produce over 1,500 windows and complete over 150 installations each day, but even with such a high volume of production over dozens of years, we have not wavered in our attention to detail, functionality, timelessness and durability. We see a strong imprint of our philosophy in the Fibonacci project. Ordinary stone has been transformed with an eye for beauty, functionality, longevity and great detail. Just as our investment in sustainability will be here for decades, we believe that the Fibonacci project will mature like the wine in the vineyards that surround it.

NOMINO

STAVBY

NOM

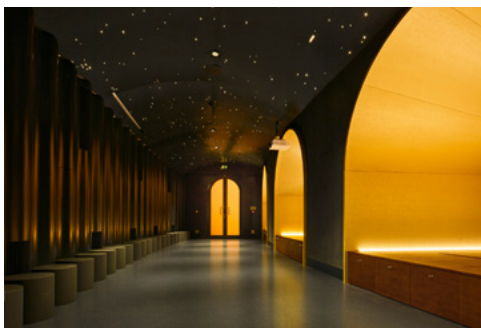
VANÉ

INATED

PROJECTS

Rozhledna Vysoké Pole / m.aus architects (2022)

Edukační centrum České filharmonie, Praha / 0,5 Studio (2022)

Přestavba bývalých jeslí, Opava / ATELIER 38 (2020)

HOLEČKOVA 26, Praha 5-Smíchov / DAM architekti (2022)

Cena partnera

s. 84

Gočárovna galerie, Pardubice / TRANSAT architekti (2022)

Cena partnera

s. 80

Obecní dům Skalička, Skalička u Tišnova / Soňa Urbánková (2021)

Veřejné prostranství mezi školami v Červeném Kostelci / 2021, Laboratorium architektury krajiny (2022)

Čestné uznání

s. 66

Rekonstrukce historické budovy bývalých jatek pro účely galerie Plato Ostrava / KWK Promes, MS-projekce

Finalista

s. 34

Venkovní restaurace, České Budějovice / Atelier 111 architekti (2021)

AIR SQUARE, mobilní instalace prezentovaná v Česku, Španělsku, USA, Německu, Francii a Maďarsku / KOGAA (2021)

Kavárna Kontejner, Praha / COLLARCH (2021)

Památník tří odbojů, Lošany / IXA (2022)

Cena předsedy Senátu Parlamentu ČR Miloše Vystrčila

Finalista

s. 52

Mendelův skleník, Brno / CHYBIK+KRISTOF ARCHITECTS & URBAN DESIGNERS (2022)

Rodinný dům pod Kunětickou horou, Dříteč / Med Pavlík architekti (2022)

Lávka v Litomyšli / EHL & KOUMAR ARCHITEKTI (2022)

Hlavní cena

s. 22

Gurdau vinařství, Kurdějov / Aleš Fiala (2022)

Sonda - veřejná knihovnička, Vratimov / stolařík architekti (2018)

Radnice a úprava náměstí K. V. Raise, Lázně Bělohrad / re:architekti studio (2022)

Rozšíření lodžii panelového domu,
Praha / re:architekti studio
(2021)

Finalista

s. 58

Sídlo Kloboucké lesní, Brumov-
Bylnice / Mjölck architekti, Pavel
Srba (2022)

Finalista

s. 46

Informační centrum v Trojanovicích /
Kamil Mrva architects (2021)

Školka Montessori, Jablonec nad
Nisou / Mjölck architekti, Projektový
ateliér David (2021)

Škola z/lomu, Kamenná Lhota / A69 -
architekti (2021)

Společenský sál Farního centra
v Lidečku / studio AEIOU (2022)

Cena partnera

s. 82

La Vida Residence, Praha / under-
construction architects (2022)

Fibonacci, Praha / Marco Maio
Architects (2022)

Cena partnera

s. 86

Stodola v Pošumaví, Blanický mlýn-
Zbytiny / BYRŮ architekti (2020)

Zahrady se hřbitovem, Praha-
Suchbát / OBJEKTOR ARCHITEKTI
(2022)

Finalista

s. 40

Mezi Konflikty, Praha / ICE
Architects (2022)

Náplavka Radbuza, Plzeň / Jsme
k světu (2019)

Vodojem s vyhlídkou na zříceninu
hradu Trosky, Markvartice
u Sobotky / ZETTE ateliér (2022)

Ručně a podle tradičních postupů

Tak vznikají křišťálové trofeje České ceny za architekturu

Foto archiv Moser

Trofej pro laureáta hlavní ceny České ceny za architekturu má impozantní výšku 30 cm a je vyrobena ze skla v odstínu rosalin. Šest ostatních finalistů si odnáší artefakt z čirého křišťálu o velikosti 25 cm. Alexandritovou cenu partnerů (Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo průmyslu a obchodu, AOPK, CENTRAL GROUP, VEKRA) pak získává pět vybraných projektů.

České ceny za architekturu vznikají výhradně ručně, podle tradičních postupů v karlovarské sklárně Moser. Ta ve své produkci pracuje pouze s bezolovnatým sklem. Díla vznikají z čirého křišťálu nebo v typických barvách, na jejichž vývoji se téměř před sto lety podílel sám majitel Leo Moser. Odstíny odvozují své názvy od drahých kamenů. Rosalin použitý na hlavní cenu je růžový, alexandritová cena partnerů má fialový odstín. Nejvýznamnějším architektonickým počinem roku tak vzdáváme hold prostřednictvím řemesla, které proslavilo Českou republiku po celém světě. Než trofeje dostanou svůj finální tvar, věnuje jim um a úsilí celá řada sklářských profesí. Díky ruční výrobě dokáže Moser vyhovět velmi individuálním požadavkům na podobu díla. Ostatně tak tomu bylo i v případě na-

ších ocenění. Nejprve ve sklárně vznikly grafické návrhy, následovaly 3D vizualizace a nakonec technické výkresy, které určily podobu forem.

Teprve pak se práce ujímají sklářští mistři na huti. Ručně nabírají rozžhavenou sklovinu z pece a ve formě z hruškového dřeva ji tvarují. Křišťálový polotovár putuje do chladicí pece, kde stráví přibližně 30 hodin, během nichž postupně chladne.

Na řadu přichází broušení. Mistr brusí trpělivě a s nezbytnou dávkou zručnosti ovládá stroje, aby dal každé trofeji tvar, který jí určila výkresová dokumentace. Ručně, tah za tahem odbrušuje masu skloviny až do finální podoby. Následuje leštění, které zdůrazní optické vlastnosti moserovského křišťálu. Pouze když dílo projde důkladnou kontrolou, dostává signifikaci sklárny Moser a směřuje ke klientovi.

Handmade and according
to traditional methods

This is how the Czech
Architecture Awards'
crystal trophies
are crafted

The trophy for the Main Award winner stands at an impressive height of 30 cm and is made of rosaline-coloured glass. The six finalists take home 25 cm artefacts made of clear crystal. Alexandrite-hued Partners' Awards (awarded by the Ministry for Regional Development, the Ministry of Industry and Trade, NCA CR, CENTRAL GROUP and VEKRA) are awarded to the five selected projects.

The Czech Architecture Awards are created entirely by hand, according to traditional methods, in Moser's Karlovy Vary glassworks, which use exclusively lead-free glass for their production. The pieces are made of clear crystal or in typical colours, the development of which was presided over by owner Leo Moser himself over 100 years ago. The names of the shades are derived from precious stones. The rosaline hue used for the Main Award is pink, while the alexandrite of the Partners' Awards has a purple tint. Thus we pay tribute to the most important architectural achievements of the year with the craft that made the Czech Republic famous around the world.

Before the trophies take on their final shape, a whole range of glass professionals apply their ingenuity and ef-

fort. Producing the works by hand means that Moser can meet very specific requirements for each design, just like our award recipients. First, graphic designs are created in the glassworks, followed by 3D visualisations and, finally, technical drawings, which determine the shape of the moulds.

Only then do the master glassmakers begin their work, manually scooping out the white-hot glass from the kiln and shaping it into moulds made of pear wood. The semi-finished crystal products then travel to a cooling kiln, where they spend approximately 30 hours, during which they are gradually cooled.

Then it's time for cutting. Patiently and with the necessary amount of skill, a master glass cutter controls the machine, so that each trophy is shaped according to the drawn documentation. By hand, one stroke at a time, he cuts the mass of molten glass into its final form. This is followed by polishing, which emphasises the optical properties of Moser crystal. Only when the work has undergone a thorough inspection does it receive the Moser glassworks insignia and make its way to the client.

ČESKÁ KOMORA ARCHITEKTŮ děkuje partnerům,

kteří podpořili 8. ročník České ceny za architekturu:

Generální partner

Generální mediální partner

Partner Galavečera

Hlavní partneři

Hlavní mediální partner

Partneři

Smarter creates the future

AMD
RYZEN
THREADRIPPER

ASTON MARTIN

Lenovo

OFFICIAL WORKSTATION
PARTNER

Děkujeme za spolupráci

des-
ignblok
23

Mediální partneři

ASB-portal.cz
odborný stavební portál

ERA21

INTRO

ARCHITECT+

STAVBA

StavbaWEB

ESTAV.cz

EARCH.

WWW.SK ARCHINFO

LINKA

ARCHI
ZOOM

CZECH
DESIGN

DESIGNMAG

remspace

KONSTRUKCE
OBORNÝ ČASOPIS PRO STAVEBNICTVÍ A STROJÁRENVÍ

Záštity

jihomoravský kraj

Liberecký
kraj

Pardubický kraj

Středočeský kraj

čstecký kraj

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

MÁME ŘEŠENÍ PRO KAŽDÝ PROJEKT

PREFA HLINÍKOVÉ STŘEŠNÍ A FASÁDNÍ SYSTÉMY

produkt: PREFALZ
barva: P.10 antracitová
objekt: chalupa v Krušných horách
architekt: NEW HOW architects, Praha
realizace: Tomáš Padevět, Dvůr Králové nad Labem

WWW.PREFA.COM

Katalog 8. ročníku České ceny za architekturu

Českou cenu za architekturu vyhlašuje
Česká komora architektů

Redakce

Markéta Pražanová
Kancelář ČKA

Jazykové korektury

Josef Šebek

Překlad

Lucie Mertlíková
Becka McFadden

Grafický design

STRAKA OFFICE
(Jakub Straka, Barbora Malo)

Papír

Arctic Paper G-Print 130 g/m²
Arctic Paper Volume White 250 g/m²

Náklad

2000 ks

Expedice

9. 11. 2023

Tisk

Triangl, a. s.

ISBN 978-80-86790-35-0

Údaje a obrazová dokumentace byly převzaty
z podkladů poskytnutých přihlašovatelem staveb.

Slavnostní galavečer s vyhlášením výsledků ČCA 2023
– 9. listopadu 2023 ve Foru Karlín v Praze

Nominační večer s vyhlášením staveb postupujících do
užšího výběru – 27. června 2023 v Domě Radost v Praze

Součástí soutěžní přehlídky je doprovodný program
s výstavami.

www.ceskacenaazaarchitekturu.cz
www.cka.cz

Katalog byl vydán za podpory Ministerstva
průmyslu a obchodu.

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

2023

CZECH

ARCHITECTURE

AWARD

2023

CZECH